

บทที่ 4

ผลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง ชุมชนบนอินเทอร์เน็ตของเว็บไซต์เจลีง (www.chaliang.com) ได้ศึกษาจากกลุ่มคนที่อยู่ในกระดานคุยกันอันเป็นเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจลีง โดยอาศัยวิธีสังเกตการณ์จากการตั้งและตอบกระทู้ของสมาชิก นอกจากนี้ได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เข้าเป็นสมาชิกในกระดานคุยกันมาจนถึงวันศึกษาไม่ต่ำกว่า 1 ปี อีกจำนวน 10 กรณี เพื่อที่จะได้เข้าถึงและทำความเข้าใจชุมชนและผู้คนที่อยู่บนอินเทอร์เน็ตได้อย่างแท้จริง โดยประเด็นพื้นฐานที่สำคัญของการศึกษาค้างนี้ อยู่ที่การวิเคราะห์กระทู้ที่เกิดขึ้นว่าส่วนใหญ่เป็นเรื่องราวในประเด็นใด ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นหาลักษณะที่เป็นแบบแผนร่วมของวิธีคิด มุมมอง ที่อยู่เบื้องหลังข้อคิดเห็นที่แสดงอยู่ในกระดานคุยกัน ซึ่งข้อคิดเห็นที่ปรากฏอยู่ในกระดานคุยกันนั้นจะนำไปสู่การเกิดความเข้าใจคนที่อยู่ในกระดานคุยกันอย่างแท้จริง

อย่างไรก็ตาม การศึกษาและวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้น จะเป็นไปไม่ได้โดยสมบูรณ์ หากขาดการศึกษาที่มาของวงดนตรีเจลีง และเว็บไซต์เจลีง เพื่อให้ทราบถึงลักษณะของชุมชนที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ว่าเป็นเช่นไร ดังจะกล่าวถึงประวัติความเป็นมาของวงดนตรีเจลีงและเว็บไซต์เจลีงดังต่อไปนี้

4.1 ประวัติความเป็นมาของวงดนตรีเจลีงและเว็บไซต์เจลีง

วงดนตรีเจลีงเป็นวงดนตรีที่ถือกำเนิดขึ้นในช่วงปี 2525 – 2533 มีผลงานจำนวน 6 ชุด ด้วยความแปลกใหม่ในภาษาเพลง และเนื้อหาสาระ เพลงของวงดนตรีเจลีงจึงยังคงได้รับการกล่าวถึงเรื่อยมา แม้ว่าจะไม่มีผลงานเพลงใหม่ๆ ออกมาอีกก็ตาม ส่วนหนึ่งคงเป็นเพราะสมาชิกวงดนตรีเจลีงยังคงทำงานและเติบโตบนสายบันเทิง ชาวครววจจึงมีให้ติดตามได้ต่อเนื่อง ทำให้แฟนเพลงเจลีงยังคงเรียกร้องให้มีคอนเสิร์ตของเจลีงเรื่อยมา จนกระทั่ง ปี 2543 ได้มีคอนเสิร์ตเรื่องราวบนแผ่นไม้ ที่หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งถือเป็นคอนเสิร์ตสุดท้ายในนามเจลีง และจากคอนเสิร์ตครั้งนั้น ก็ได้มีการเปิดตัวเว็บไซต์เจลีงขึ้นมา เพื่อเป็นแหล่งข้อมูล และเปิดพื้นที่เว็บบอร์ดในการรวมตัวกันของแฟนเพลงเจลีงบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

เพื่อให้เห็นความเป็นมาของวงดนตรีเจเลียง ที่นำมาสู่การกำเนิดขึ้นของเว็บไซต์เจเลียง ผู้วิจัยจึงจะกล่าวถึงประวัติความเป็นมาของวงดนตรีเจเลียงว่ารวมตัวกันขึ้นมาได้อย่างไร และในระหว่างที่ยังมีกิจกรรมทางดนตรีอยู่นั้น วงดนตรีเจเลียงเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นบ้าง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1.1 ประวัติความเป็นมาของวงดนตรีเจเลียง

วงดนตรีเจเลียงมีสมาชิกในวงแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ในช่วงแรกคือช่วงที่มีผลงานชุดแรกออกมา ประกอบด้วยนิตินพงษ์ ห่อนาค, วัชร ปานเอี่ยม, สมชาย ศักดิ์กุล โดยมีประภาส ชลศรานนท์ ที่แม้ไม่เคยร่วมร้องเพลงในเจเลียงชุดไหนเลย แต่ก็นับได้ว่าเป็นสมาชิกคนสำคัญของเจเลียง เพราะเป็นคนแต่งเนื้อร้องและทำนองส่วนใหญ่ของเจเลียง ในช่วงที่สองก็จะมี นิตินพงษ์ ห่อนาค, วัชร ปานเอี่ยม, เกียรติศักดิ์ เวทีวุฒาจารย์, ศุ บุญเลี้ยง และภูษิต ไล่ทอง ซึ่งในสายตาของแฟนเพลงนั้น ทั้ง 5 คน คือสัญลักษณ์ของเจเลียง ความเป็นเจเลียง หากเจเลียงเป็นสินค้าชนิดหนึ่ง พวกเขาทั้ง 5 คน คือ "เครื่องหมายการค้า" ที่คุ้นหน้าคุ้นตาผู้บริโภค และผู้บริโภคเองก็เชื่อว่า พวกเขาคือเจเลียงที่สมบูรณ์แบบที่สุด และสมาชิกเจเลียงในช่วงสุดท้าย คือในชุด "แบ-กบาล" ประกอบไปด้วย วัชร ปานเอี่ยม, เกียรติศักดิ์ เวทีวุฒาจารย์, ภูษิต ไล่ทอง และ จักรชัย ดุริยประณีต

วงดนตรีเจเลียง มีผลงานเพลงออกมาชุดแรกในปี พ.ศ.2525 ชื่อชุด "ปรากฏการณ์ฝน" แต่ยังไม่เป็นที่นิยมนัก จนกระทั่งปี พ.ศ.2529 ได้มีอัลบั้มที่สองชื่อ "อื่นๆ อีกมากมาย" มีกระแสตอบรับเป็นอย่างดี ต้นปี พ.ศ. 2530 จึงมีผลงานชุดที่สาม ชื่อ "เอกราช" ชุดนี้กล่าวกันว่ามีความเป็นเจเลียงมาก คือทำนองฟังสบายๆ แต่สอดแทรกแง่คิดไว้ในเนื้อร้อง มีวิถีชีวิตโอเปร่าชายฝันในชุดเอกราชได้รับรางวัลมิวสิกวิดีโอยอดเยี่ยมจากคณะกรรมการโทรทัศน์ทองคำ และได้รับรางวัลมิวสิกวิดีโอยอดเยี่ยมของสมาคมผู้กำกับศิลป์กรุงเทพฯ (B.A.D. Awards) ประจำปี 2530 ขณะที่ปกเทปชุดนี้ ซึ่งเป็นผลงานการออกแบบของ พิเศษ ไทยนันทน์ ก็ได้รับรางวัล Packing ดีเด่นจากสมาคมผู้กำกับศิลป์กรุงเทพฯ (B.A.D. Awards) ด้วยเช่นกัน ขณะนั้นวงดนตรีเจเลียงกลายเป็นวงดนตรีระดับแนวหน้าของเมืองไทย กระทั่งเป็นฟรีเซ็นเตอร์ให้กับน้ำอัดลมเปปซี่ ซึ่งคัดเลือกศิลปินนักร้องดังๆ ระดับโลก อย่าง ไมเคิล แจ็กสัน, ทีน่า เทอร์เนอร์ ตลอดจนนักฟุตบอลชื่อดังอย่าง เดวิด เบคแคม, โรแบร์โต คาร์ลอส, เยียร์ อองรี, ฯลฯ จากจึงเกิดเพลงประกอบโฆษณาซึ่งดัดแปลงมาจากเพลงของเจเลียงเองก็ได้รับรางวัลจากสมาคมผู้กำกับศิลป์กรุงเทพฯ (B.A.D. Awards) ด้วยอีกรางวัลหนึ่ง ในปลายปี 2530 นี้ เจเลียงก็มีผลงานเพลงชุด "เจเลียงหลังบ้าน" หรือที่มักเรียกกันว่า "เจเลียงรวมเพลงไม่ฮิต" เป็นการนำเอาเพลงเก่าที่ไม่ค่อยดังในชุดแรกมาเรียบเรียงและขับร้องใหม่ และรวมเพลงที่ใช้ประกอบละครโทรทัศน์, ภาพยนตร์ มารวมไว้เช่นกัน

ต้นปี 2532 เจลียงก็ออกงานชุดใหม่ ชื่อ “แบบ-กบาล” โดยมีมิวสิกวิดีโอเพลง “ใจเย็นน้องชาย” ที่อยู่ในอัลบั้มชุดนี้ ได้รับรางวัลชมเชยประเภทมิวสิกวิดีโอดีเด่นของคณะกรรมการโทรทัศน์ทองคำประจำปี 2532 หลังจากชุดนี้เจลียงพักวงไปร่วม 2 ปี ซึ่งแต่ละคนต่างก็แยกย้ายกันไปเก็บเกี่ยวประสบการณ์ในวงการบันเทิงและวงการเพลง ก่อนจะกลับมารวมตัวอีกครั้ง ในชุด “ตะไคร่น้ำสุดขอบฟ้า” ชุดนี้แนวของเพลงได้เปลี่ยนจากสวิงแจ๊ซเป็นโฟล์กหรือค ซึ่งนับเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่อีกครั้งหนึ่งของเจลียง เพลง “โลกาโคมา” ที่แต่งโดยประภาส ชลศรานนท์ ในอัลบั้มชุดนี้ได้รับรางวัลเพลงยอดเยี่ยมประจำปี 2533 จากรางวัลสี่สีอันธวัช และจากรางวัลเดียวกันนี้ เจลียงยังได้รับรางวัลศิลปินกลุ่มยอดเยี่ยมอีกด้วย แต่ “ตะไคร่น้ำสุดขอบฟ้า” ก็เป็นอัลบั้มชุดสุดท้ายของเจลียง เพราะสมาชิกแต่ละคนต่างก็มีงานประจำ มีภาระและหน้าที่แตกต่างกันไป ทำให้กิจกรรมการตลาด และการรวมวงเพื่อไปแสดงคอนเสิร์ตเป็นไปได้ยาก ทุกคนจึงตัดสินใจหยุดบทบาท “เจลียง” ไว้เพียงแค่นั้น

หลังจากห่างหายกันไปหลายปี เจลียงเริ่มคิดถึงเวที จึงชวนกันเล่นคอนเสิร์ต เป็นคอนเสิร์ตแก่คิดถึงฉลองสิบกว่าปีเจลียง ซึ่งมี วัชระ แวววุฒินันท์ ที่ทำคอนเสิร์ตใหญ่ให้เจลียงมาตลอด ตั้งแต่คอนเสิร์ตปิดอัลบั้ม “อื่นๆ อีกมากมาย” มาเป็นผู้ดำเนินการให้เช่นเคย จากชุดตะไคร่น้ำสุดขอบฟ้า เจลียงก็ไม่มีผลงานเพลงออกมาใหม่อีกเลย ในคอนเสิร์ตครั้งนี้จึงมีเพลงที่แต่งขึ้นมาใหม่ 1 เพลง คือเพลง “ไม่รักแต่คิดถึง” ที่แต่งโดย นิติพงษ์ ห่อนาค เพื่อมอบให้แก่แฟนๆ ที่มาร่วมคอนเสิร์ต และเงินที่เหลือจากการแสดงครั้งนี้สรุปกันว่าจะทำการกุศล และหน่วยงานที่เจลียงเลือกก็คือ องค์การยูนิเซฟ คอนเสิร์ตครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่สมชาย ศักดิกุล ได้ร่วมแสดงคอนเสิร์ตกับเจลียง และยังเป็นครั้งแรกที่ จักรชัย ดุริยประณีต ได้ขึ้นเวทีแสดงคอนเสิร์ตร่วมกับ นิติพงษ์ ห่อนาค และศุ บุญเลี้ยง หลังคอนเสิร์ตจบลง พวกเขาแยกย้ายกันไปทำงานของตัวเองเช่นเดิม

ต้นปี 2542 ได้มีการนำเพลงของเจลียงมาร้องใหม่ เป็น ทริบิวท์(Tribute) แต่ เจลียง โดยใช้ชื่ออัลบั้มว่า “คนอื่นๆ อีกมากมาย ต่างบ้าน ต่างคน บนเจลียง” โดยให้นักร้องรุ่นใหม่ที่มีความชื่นชอบในเจลียงมาร้องเพลงเหล่านั้น ประกอบไปด้วยเพลงและนักร้องดังต่อไปนี้

ต้นชบากับคนตาบอด	ร้องโดย Nursery Sound
เข้าใจ	ร้องโดย เดอะมัสต์
นิทานหิ่งห้อย	ร้องโดย สุภัทรา กิรินทร์กิติ
เก็บใจ	ร้องโดย สีเต่าเธอ
รู้สึกสบายดี	ร้องโดย วรรณษา วีรยวรรณ
ยังมี	ร้องโดย เศรษฐา ยารสเอก
กล้วยไข่	ร้องโดย วงขับใน

อื่นๆ อีกมากมาย	ร้องโดย จิโรจ วรากุลนุเคราะห์
นายไข่เจียว	ร้องโดย สลัด
เที่ยวละไม	ร้องโดย นุ่มบีม
เธอกับฉันกับคนอื่นๆ	ร้องโดย ละอองฟอง
คนดนตรี	ร้องโดย ซิลลูเอท
หวาน	ร้องโดย ป้อม ออกโตบาร์ทัน และบี๊ด อินโนเซนต์
ถ้าโลกนี้มีเพียงเราสองคน	ร้องโดย มาม่า บลูส์
เข้าใจ	ร้องโดย ระวีวรรณ จินดา
ง่าย ๆ	ร้องโดย บ็อกเซอร์
อยากมีหมอน	ร้องโดย ธาณินทร์ เคนโพธิ์
เอกเซนก	ร้องโดย คิตเนปเปอร์
ถูกใจลกเธอ	ร้องโดย วาสนา
กว่าจะถึงพรุ่งนี้	ร้องโดย เล็ก วงพราว
ฝากเอาไว้	ร้องโดย วิยะดา โกมารกุล ณ นคร
เฝ้าฝัน	ร้องโดย นีออน ทอคซิค

ปลายปี 2542 สถานีโทรทัศน์ช่องเพลง Channel V ทำรายการ Music History ขึ้น เพื่อกล่าวถึงนักดนตรีและวงดนตรีที่มีบทบาทต่อเพลงไทยยุคใหม่ในรอบ 20 ปีที่ผ่านมา เป็นการสรุปนักดนตรีผู้มีบทบาทและสร้างปรากฏการณ์ให้เกิดขึ้นในวงการเพลงไทย ก่อนที่ศตวรรษที่ 20 จะผ่านไป และเจ็ลียงคือหนึ่งในนักดนตรีที่ Channel V เลือกมาทำรายการ เช่นเดียวกับ เรวัต พุทธินันทน์, ธงไชย แมคอินไตย์, อัฒซลี จงคดีกิจ, คาราบาว, คาราวาน, โมเดิร์นด็อก ฯลฯ ซึ่งได้กล่าวไว้ในบทเกริ่นนำและคำปิดท้ายของรายการ ตอน “เจ็ลียง” ไว้ว่า

“เพลงแบบเจ็ลียง ดนตรีแบบเจ็ลียง ภาษาแบบเจ็ลียง อารมณ์ขัน
สาระความคิดไม่สิ้นสุด”

“ครั้งหนึ่ง เพลงไทยเคยมีเพลงแบบเจ็ลียง และจนถึงวันนี้
สิ่งเหล่านี้ไม่เคยเกิดขึ้นอีกครั้ง หรือแม้แต่ใกล้เคียง”

ในปี 2543 เจ็ลียงก็ตกลงใจที่จะมีคอนเสิร์ตอีกครั้ง ซึ่งจะเป็นคอนเสิร์ตครั้งสุดท้ายของเจ็ลียง ชื่อ “เรื่องราวบนแผ่นไม้” และประภาส ชลศรานนท์ ได้แต่งเพลงใหม่สำหรับคอนเสิร์ตครั้ง

นี่ คือ เพลง "ย่ำคิดย่ำฝัน" และเพลง "เรื่องราวบนแผ่นไม้" จากคอนเสิร์ตครั้งนี้ได้มีเว็บไซต์เจเลียง (www.chaliang.com) ถือกำเนิดขึ้น เพื่อรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับเจเลียง และเพื่อให้คนที่ชื่นชอบ และคิดถึงเจเลียง ได้มีพื้นที่ในการติดต่อสัมพันธ์กัน

บริบททางสังคมกับเพลงแนวเจเลียง

กลุ่มคนกลุ่มหนึ่ง ซึ่งมีพื้นฐานความคิดคล้ายกัน และมีมุมมองต่อโลกแบบแปลกๆ ได้รวมตัวกัน จนบังเกิดเป็นปรากฏการณ์ "เจเลียง" ขึ้นในวงการเพลงไทย อัลบั้มชุดแรกเมื่อปี พ.ศ. 2525 "ปรากฏการณ์ฝน" ออกมาสร้างปรากฏการณ์เล็กๆ ในหมู่นักศึกษา โดยประภาส ชลศรานนท์ เป็นคนแต่งเพลง และทำงานอยู่เบื้องหลัง มีเรวัต พุทธินันทน์ เป็นผู้ดูแลการผลิต โดยให้สมชาย ศักดิกุล นักร้องนำจากวงแม็กนิฟิเว้นท์มาช่วยร้องนำ เพื่อความสมบูรณ์ในการบันทึกเสียง "ปรากฏการณ์ฝน" เป็นบทเพลงของชนกลุ่มน้อย นิยมกันเฉพาะในหมู่นักศึกษาในยุคนั้น ไม่ประสบความสำเร็จทางยอดขาย แต่ก็เป็นการเริ่มต้นจุดประกายของปรากฏเจเลียงในเวลาต่อมา เพราะเป็นเพลงที่แหวกแนวจากเพลงที่มีอยู่ในยุคนั้น ทั้งการใช้ภาษา และมุมมองต่อเหตุการณ์ต่างๆ ที่นำมาเป็นประเด็นหลักของเพลง

เจเลียงชุดที่สอง คือ "อื่นๆ อีกมากมาย" ในยุคนั้น มีศิลปินดังๆ ทำเพลงที่เป็นที่นิยมจำนวนมาก เพลงแปลกๆ อย่างเจเลียงไม่ได้เข้าไปเติมส่วนที่เพลงในยุคนั้นขาด หรือทำให้ส่วนที่พอดีอยู่แล้วเกินออกมา ทว่าเพลงของเจเลียงก็มีความเป็นตัวของตัวเองอยู่หลวมๆ เพราะมีแนวคิดริเริ่มไม่แจ่มชัด คือมีทั้งที่เป็นสวิงแจ๊ซ , โฟล์ก และร็อก ขณะที่ศิลปินอื่นๆ จะมีแนวเพลง แนวดนตรีเป็นของตัวเองที่แน่ชัด ส่วนด้านเนื้อหา การมองโลกอย่างเฉยๆ ขวางแกนโลกของประภาส ชลศรานนท์ และการเล่นภาษากับถ้อยคำของเขา ทำให้เพลงของเจเลียงแปลกและแหวกแนวไปจากเพลงส่วนมากในขณะนั้น บางเพลงของเจเลียงก็ชวนงงสำหรับผู้ฟังที่ชอบตีความ อีกทั้งยังมีการหักแง่แถมๆ แต่ก็ให้ความรื่นรมย์กับคนฟัง หลายเพลงจาก "อื่นๆ อีกมากมาย" กลายเป็นเพลงที่มีความนิยมที่อาจเรียกได้ว่าอยู่ในความทรงจำของผู้ฟัง เช่น เพลง "เที่ยวละไม" ที่กลายเป็นตัวแทนของนักเดินทางที่นิยมแบกเป้(แบ็กแพ็กเกอร์) แบบไทยๆ กับประโยคโดนใจ เอาสตูดิโอแล้วเดินต่อไป เหมือนเป็นการหันหลังให้ภาษาเพลงในชนบ จึงเป็นที่ถูกใจคนบางกลุ่ม แต่อาจเป็นที่ขัดใจกับคนอีกกลุ่ม เพลง "เข้าใจ" ที่เป็นเรื่องราวของความรักที่เป็นความเข้าใจระหว่างคนสองคน หรือเพลง"ต้นชบากับคนตาบอด" ที่แสดงให้เห็นมุมมองเฉยๆ แบบเจเลียงที่ถูกแทรกไว้กับการมองโลกในแง่ดี (และเพลงนี้นำมาซึ่งกิจกรรมกับเด็กตาบอดของสมาชิกรุ่นเว็บไซต์เจเลียงในเวลาต่อมา)

ทุกคนเลิฟต์ ทุกการแสดงของเจเลียงในชุด “อื่นๆ อีกมากมาย” ได้รับการตอบรับอย่างดีจากผู้ฟังและผู้ชม ด้วยการหยอกเอนแบบปัญญาชน สอดแทรกสาระจากเพลง ทำให้ใครหลายคนชื่นชอบและชื่นชมอารมณ์ขันจากสมาชิกทั้งห้าของเจเลียง ซึ่งได้รับการเรียกขานว่า “ตัวโน้ตอารมณ์ดี” จนกลายเป็นกระแสการตอบรับจากผู้ชมที่ขอบมุขตลก อารมณ์ดี และความสนุกสนานในบทเพลงรูปแบบเจเลียง

เพลงเจเลียงชุดที่สาม “เอกเซนก” หลายเพลงได้บอกเล่าถึงนัยความเป็นตัวตนของเจเลียงไว้อย่างชัดเจน ปรวิญาต่างๆ ที่ว่า การทำอะไรอย่างเดียวกันให้เชี่ยวชาญเกิดจะเกิดผล ถูกสอดแทรกไว้อย่างแนบคายในเพลง “นายไซ่เจียว” ตลอดจนเพลงยอดนิยมอย่างเพลง “นิทานหนึ่งห้อง” ที่บอกว่า หากจะมองเห็นความงามที่จริงของแสงหนึ่งห้อง อย่าซังความจริง อย่าซังความงาม ด้วยการจับมาซังไว้ เพราะหนึ่งห้องเมื่อโดนซังก็จะไม่เปล่งแสง ไม่เหมือนตอนที่บินอยู่ตามธรรมชาติในห้องฟ้า หรือเพลง “แคว่มี” เพลงเดี่ยวที่ ศุ บุญเลี้ยง แต่งและร้องเองในนามของเจเลียง ที่กล่าวกันว่าเป็นเพลงที่สะท้อนความเป็น ศุ บุญเลี้ยง ได้ตรงและชัด ก็กลายเป็นที่นิยมสำหรับแฟนเพลงเจเลียงในยุคนั้น ที่กล่าวถึงคนที่ไม่ได้มีอะไรมากมาย แต่ก็ให้คนที่ชอบนั้นหมดเลยที่มี “หัวใจก็มีแต่เพียงดวงหนึ่ง ถึงน้อยไปไม่เคยแบ่งใครนะเออ แม้มันมอมแมมเปรอะไปจะให้เธอ หมดเลยที่ฉันมี”

“เจเลียงหลังบ้าน” เป็นอัลบั้มรวมเพลงประกอบละคร และบางเพลงจากชุด “ปรากฏการณ์ฝน” ได้ถูกนำมาเรียบเรียงใหม่ คล้ายเป็นการเติมเต็ม และรวบรวมบางสิ่งบางอย่างที่ยังไม่เคยได้เผยแพร่ในวงกว้าง กับอีกหลายเพลงประกอบละครชุดยุคแรกๆ ของเมืองไทยซึ่งเป็นที่รู้จักของผู้ชมในยุคนั้น

เมื่อเจเลียงทั้งห้าคนได้เดินทางมาบนถนนสายดนตรีมาถึงช่วงปี 2531 ความเปลี่ยนแปลงบางอย่างก็เกิดขึ้น ศุ บุญเลี้ยง และ นิติพงษ์ ห่อนาค ขอแยกตัวออกไปด้วยภาวะความจำเป็นบางอย่าง ทำให้จักรชัย คุริยประณีต นักการณารการผู้มีฝีมือในการแต่งเพลงถูกชักชวนมาร่วมวงเจเลียง และอัลบั้มชุดที่สี่ “แบ-กบาล” ก็ปรากฏออกมาสู่สาธารณชน ชุดนี้มุมมองแบบเจเลียงยังคงถูกชุกซ่อนอยู่ในทุกบทเพลง จากชุดนี้ เจเลียงได้เว้นช่วงไป 2 ปี และเดินทางมาถึงอัลบั้มส่งท้ายด้วยทุกคนเริ่มมีภาระหน้าที่ในงานหลักที่มากขึ้นเกินกว่าจะรวมตัวกันเพื่อทำงานดนตรี อัลบั้มชุด “ตะไคร่น้ำสุดขอบฟ้า” เป็นเพลงในสไตล์โฟล์คกร็อกจริงจัง ด้วยมุมมองแบบเจเลียง ที่สะท้อนถึงปัญหาวิกฤตของโลกไว้อย่างแจ่มชัด เพลง “โลกาโคมา” กับเนื้อหา “ทั้งกันคนละทาง ต่างกันคนละป่า เผากันคนละวา ถมกันคนละคลอง ผลาญไปคนละวัน เกียงกันคนละเรื่อง ชายกันคนละเมือง ล้างกันคนละบาง โลกา โลกา โลกก็คงจะโคมา โลกา โลกา โลกก็คงจะปางตาย...” ได้รับเพลงยอดเยี่ยมมสีสันอวอร์ดส์ ในปี 2533 และในปีเดียวกันนั้น “เจเลียง” ก็ได้รับรางวัลศิลปินกลุ่มยอดเยี่ยมก่อนจะปิดฉากการทำงานดนตรีลง

จากนั้นในปี 2537 วงดนตรีเจลีงได้มีการจัดคอนเสิร์ตแก้คิดถึงขึ้น และจากคอนเสิร์ตดังกล่าว ได้มีรายได้จากคำลิสสิทธ์เทปบันทึกเสียงและวีดีโอเทปการแสดงสดคอนเสิร์ตฉลอง 10 กว่าปี ซึ่งทางเจลีงคิดกันว่าน่าจะนำไปใช้ประโยชน์ในด้านสาธารณกุศล เช่นเดียวกับรายได้จากการแสดงคอนเสิร์ตที่มอบให้กับยูนิเซฟ กองทุนเจลีงจึงถือกำเนิดขึ้น โดยมีสมาชิกของเจลีงทุกคน คือ นิติพงษ์ ห่อนาค, วัชระ ปานเอี่ยม, ภูษิต ไล่ทอง, ศุ บุญเลี้ยง, เกียรติศักดิ์ เวทีวุฒาจารย์, ฉัตรชัย ดุริยประณีต และประภาส ชลศรานนท์ ร่วมเป็นกรรมการ โดยจะนำเฉพาะดอกผลที่เกิดขึ้นไปใช้เพื่อการกุศลและสาธารณประโยชน์กับหน่วยงานหรือบุคคล และเน้นในเรื่องที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ ทางกองทุนฯ ได้พิจารณามอบทุนให้กับ

1. โครงการบ้านเด็กใกล้วัด มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก จังหวัดอ่างทอง
2. ทุนการศึกษานักเรียนชั้นประถม โดยความดูแลของมูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าฯ เพื่อเยาวชน
3. โครงการค่ายรักการอ่านและโครงการล่องหนังสือเวียนของกลุ่มเพื่อการพัฒนาและการศึกษาเด็ก
4. โครงการค่ายเยาวชนอนุรักษ์ธรรมชาติและธรรมชาติของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
5. โครงการเพื่อช่วยเหลือเด็กที่ได้รับเชื้อเอชไอวี ของศูนย์ส่งเสริมการพัฒนามนุษย์
6. จัดทำหนังสือ "ประจำลูกไอศ" ร่วมกับมูลนิธิเพื่อเด็กพิการ โดยกองทุนเจลีงเป็นผู้ออกทุนจัดพิมพ์ให้ จำนวน 5,000 เล่ม รายได้ที่เกิดจากการจำหน่ายหนังสือทั้งหมดมอบให้มูลนิธิเพื่อเด็กพิการ ซึ่งโครงการนั้นนอกจากจะได้ตัวเงินเข้ามูลนิธิเพื่อเด็กพิการแล้ว ยังมีผลในเรื่องของการเผยแพร่การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับคนพิการแก่บุคคลทั่วไปอีกด้วย
7. ทุนช่วยปรับปรุงอาหารเด็กชาวเขาที่อพยพมาจากพม่า โรงเรียนบ้านห้วยแห้ง อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน
8. สนับสนุนโครงการส่งเสริมอาชีพกลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวี อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ของภาคีความร่วมมือเพื่อพัฒนาชุมชน
9. ทุนการศึกษานักเรียนระดับโรงเรียนมัธยม ที่จังหวัดนครพนม จำนวน 3 คน ติดต่อกันเป็นเวลา 3 ปี
10. เงินทุนหมุนเวียนค่าอาหารกลางวันเด็กนักเรียนโรงเรียนบ้านท่าพล อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี
11. ทุนอาหารเสริมเพื่อเด็กขาดสารอาหารของกลุ่มเพื่อการพัฒนาและการศึกษาเด็ก อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

12. สนับสนุนการซื้อหนังสือนิทานเข้าห้องสมุดหลวงพระบาง
13. ศูนย์ช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเด็กพิการและครอบครัว สถาบันราชภัฏสวนดุสิต

จากกิจกรรมที่ทำเพื่อสังคมดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มวงดนตรีเจี๋ยมีความสนใจและห่วงใยสังคม ด้วยการจัดตั้งกองทุนเจี๋ยเพื่อให้การสนับสนุนกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อสังคม

สังคมในช่วงที่เกิดเพลงเจี๋ย ยังไม่เคยปรากฏเพลงลักษณะนี้ขึ้นมา ซึ่งเป็นเพลงที่สอดแทรกเนื้อหาทางสังคม ที่ไม่รุนแรงหนักหน่วงอย่างเพลงเพื่อชีวิต แต่ก็จะอ้อมๆ อย่างเจี๋ย ทำให้คนในสังคมได้ฟังเพลงที่มีเนื้อหาที่แปลกออกไป จึงถือเป็นปรากฏการณ์แปลกใหม่สำหรับวงการเพลงในยุคนั้น และมีวัยรุ่น(ในยุคนั้น)จำนวนไม่น้อยที่ทำงานในวงการบันเทิงในยุคปัจจุบัน มีเจี๋ยเป็นฮีโร่หรือแม่แบบในการคิด เจี๋ยจึงยังคงดำรงอยู่แม้จะยุบวงไปแล้วก็ตาม

ด้วยการเริ่มต้นจาก ปรากฏการณ์เล็กๆ ในหมู่นักศึกษา อย่าง "ปรากฏการณ์ฝน" เจี๋ยกลายเป็นปรากฏการณ์ทางดนตรีที่ไม่เคยเหมือนใคร และยังมีใครเหมือน เจี๋ยเคยทำให้หลายคนยิ้มแย้ม และเป็นมากกว่าวงดนตรีที่ให้ความสุขแก่ผู้ชม เพราะเป็นต้นธารความคิดของคนกลุ่มหนึ่งที่เรียกกันอย่างไม่เป็นทางการว่า "คนรุ่นเจี๋ย" เจี๋ยได้รับทั้งความนิยมและศรัทธาจากแฟนเพลง เป็นต้นแบบของใครต่อใครหลายคนที่ชื่นชอบชื่นชมวิถีการมองโลกแบบเจี๋ยๆ เชียงๆ แต่อุดมไปด้วยความคิด สำนึกที่ดี และมีอารมณ์ขันแบบเหน็บๆ "เจี๋ย" จึงเป็นปรากฏการณ์ทางดนตรีที่สร้างสรรค์ให้เกิดพลังความคิดจากรุ่นสู่รุ่น เจี๋ยจึงไม่เลือนหายไปจากใจของผู้ฟังที่ชื่นชอบ ชื่นชมและนิยมเจี๋ย ตัวอย่างบางส่วนที่เห็นได้คือ "เว็บไซต์เจี๋ย" ที่เกิดขึ้นมาและดำรงอยู่จนถึงปัจจุบัน

4.1.2 ประวัติความเป็นมาของเว็บไซต์เจี๋ย

เว็บไซต์เจี๋ย (www.chaliang.com) กำเนิดขึ้นในช่วงคอนเสิร์ตเรื่องราวบนแผ่นไม้ อันเป็นคอนเสิร์ตครั้งสุดท้ายของวงดนตรีเจี๋ย เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ.2543 เป็นเว็บไซต์ที่รวบรวมเรื่องราวของวงดนตรีเจี๋ย ตั้งแต่การรวมตัวกันครั้งแรกของสมาชิกในวง จนถึงคอนเสิร์ตครั้งสุดท้าย รวมทั้งเป็นที่พบปะสนทนาของผู้คนที่ชื่นชอบเจี๋ยอีกด้วย คนที่เข้ามาในเว็บไซต์เจี๋ย จะประกอบไปด้วยคนที่มีความชอบเพลงเจี๋ย ตลอดจนชื่นชมในตัวศิลปิน คือบุคคลเหล่านี้จะมีพื้นฐานดังกล่าวร่วมกัน ทำให้รู้สึกว่าเป็นพวกที่สนใจอะไรเหมือนกัน เป็นพวกเดียวกัน

องค์ประกอบและโครงสร้างของความเป็นชุมชนของเว็บไซต์เจเลียง

เว็บไซต์บนอินเทอร์เน็ตเป็นเสมือนชุมชนที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบัน อันเป็นพื้นที่สำหรับสมาชิกในแต่ละชุมชนเข้ามาอาศัยอยู่ร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น กระทำกิจกรรมร่วมกัน ภายใต้บรรทัดฐานที่ยึดถือร่วมกัน มีค่านิยมต่างๆ ร่วมกัน ตลอดจนมีวัฒนธรรมที่ยึดถือปฏิบัติร่วมกันในแต่ละเว็บไซต์อีกด้วย โลกของชุมชนที่เกิดขึ้นในชุมชนบนอินเทอร์เน็ตจึงเป็นโลกใบใหม่ที่มีการเกิดขึ้นของชุมชนแบบใหม่สำหรับชาวอินเทอร์เน็ต และเมื่อมีลักษณะเป็นชุมชน ก็ต้องมีองค์ประกอบและโครงสร้างของชุมชนที่ในแต่ละชุมชนต้องมี คือ มีคนกลุ่มหนึ่ง มีอาณาเขตหรือขอบเขตที่แน่นอน และมีความสนใจร่วมกัน ซึ่งจะทำให้เกิดการปฏิบัติระหว่างกัน มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน และการรวมกันอยู่ในอาณาเขตนั้น

เว็บไซต์เจเลียง ประกอบไปด้วยกลุ่มคนจำนวนหนึ่งที่ปรากฏตัวอยู่ในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์ มีอาณาเขตเว็บไซต์ และมีความสนใจในวงดนตรีเจเลียงร่วมกัน ดังนั้นเว็บไซต์เจเลียงจึงมีองค์ประกอบของความเป็นชุมชนด้วยเช่นกัน แม้จะไม่ใช่ชุมชนที่มีอาณาบริเวณทางภูมิศาสตร์ แต่ก็นับได้ว่าเป็นชุมชนรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นมา

และเมื่อมีลักษณะเป็นชุมชน เว็บไซต์เจเลียงจึงมีโครงสร้างของเว็บไซต์ อันประกอบไปด้วยส่วนต่างๆ มากมาย ได้แก่ ปรากฏการณ์เจเลียง ผู้คนบนเจเลียง บทสัมภาษณ์ สมุดเยี่ยม ห้องภาพ ลายไม้ ขายของ ปฏิทิน เพื่อนบ้าน และกระดานคุยกัน ซึ่งองค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้ ได้ปรากฏอยู่ในเว็บไซต์เจเลียง โดยจะกล่าวถึงคร่าว ๆ ดังต่อไปนี้

ปรากฏการณ์เจเลียง เป็นการกล่าวถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นของเจเลียงตั้งแต่การพบกันของสมาชิกเจเลียงแต่ละคน จนกระทั่งมีผลงานออกมา และเลิกกันไป ภายในนี้ยังปรากฏแยกย่อยเป็นหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

กมดิน เป็นการกล่าวถึงก่อนจะเริ่มเป็นเจเลียง ซึ่งเริ่มจากการพบกันครั้งแรกของนิสิตใหม่ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ.2521 ในกิจกรรมรับน้อง ร้องเพลง และเล่นกีฬา นำเพื่อนใหม่ จิก - ประภาส ชลศรานนท์ เจียบ - วัชร ปานเอี่ยม และ ตี - นิตินพงษ์ ห่อนาค ให้รู้จักกัน และนำประวัติของแต่ละคนตั้งแต่วัยเด็ก จนกระทั่งเข้ามาเป็นนิสิตใหม่จุฬาฯ และกล่าวถึงกิจกรรมที่ทำร่วมกัน ทั้งออกค่าย กีฬา ละคร ลูกทุ่งสถาปัตย์ ฯลฯ ทำให้สนิทสนมกัน ยุคที่พวกเขาเข้าไปเรียนเป็นยุคที่ละครสถาปัตย์กำลังรุ่งเรือง เมื่อคณะไหนมีละครก็ไปช่วยทำ

รุ่นพี่ที่จบไปแล้ว เช่น จรัสพงศ์ สุรัสวดี และ บัญญา นิรันดร์กุล กลับมาทำละครที่คณะ พวกเขาที่เพิ่งเข้าเป็นเด็กปีหนึ่งก็ไปช่วย ตั้งแต่ตอกฉาก ทำอุปกรณ์ และเป็นตัวประกอบเล็ก ๆ น้อย ๆ พอขึ้นปีสองก็เริ่มทำละครกันเอง และมีโอกาสได้ร่วมงานละครใหญ่ของพี่เก่าในปลายปีนั้น คือละครเรื่อง 'น่านเจ้า' ของกลุ่มสยามมัยย์สดี ซึ่งนอกจากจะได้เงินสดเก่าและเงินสดปัจจุบันของคณะสถาปัตย์ในขณะนั้นมาช่วยกันทำงานแล้ว ยังได้เพื่อนร่วมสถาบันจากคณะอื่นๆ อีกหลายคนเข้ามาช่วยด้วย ทั้งอักษรศาสตร์ นิเทศศาสตร์ และครุศาสตร์ โดยเฉพาะกลุ่มนักดนตรีจากครุฯ เมื่อว่างเว้นจากการทำละคร นิติพงษ์ วัชรระ ประภาส และเพื่อนร่วมกลุ่มก็หันไปรื้อฟื้น "ลูกทุ่งสถาปัตย์" ขึ้นมา ใช้ชื่อว่า "กระเทียมเจียว" ซึ่งเคยมีในสมัยยุวนี ตราโมท เมื่อสิบกว่าปีก่อน แล้วเงียบหายไป แต่กระเทียมเจียวก็กลับมาได้ไม่นานก็หายไปเช่นกัน แต่มันก็นำมาซึ่งปรากฏการณ์บางอย่าง

แบบร่าง เมื่อขึ้นปี 4 ประภาส, นิติพงษ์, วัชรระ ได้เข้าไปเขียนบทรายการโทรทัศน์ให้กับเจเอสแอล ซึ่งเป็นรายการพิเศษวันหยุดที่มักจะเชิญแขกพิเศษไปร้องเพลง ทำให้ได้ร้องเพลงกับนักร้องบ้าง ต้องเข้าห้องอัดบ่อย ๆ จึงเกิดความคิดอยากทำเทปขึ้นมา โดยมีเรวัต พุฒินันท์เป็นโปรดิวเซอร์ให้ แต่มีบางเพลงที่เรวัตเห็นว่าไม่เหมาะกับทั้งสามคน เทปจึงยังไม่สมบูรณ์ เรวัตจึงชักชวน สมชาย ศักดิกุล มาร่วมร้องเพลง และเลือกตั้งชื่อวงว่า "เจเลียขง" กับอัลบั้ม "ปรากฏการณ์ฝน" ซึ่งออกวางแผงในช่วงกลางปี 2525 แต่ไม่ประสบความสำเร็จ จึงแยกย้ายกันไปรับผิดชอบหน้าที่ของตน โดยสมชายไปเล่นดนตรีให้กับวงบางกอก คอนเนคชั่น ส่วนประภาส นิติพงษ์ และวัชรระก็กลับไปเรียนปีสุดท้าย เมื่อเรียนจบก็ต่างทำงานในวงการบันเทิง โดยประภาสเข้าเป็นพนักงานประจำของบริษัทเจเอสแอล วัชรระไปทำงานสถาปนิกพักหนึ่ง ก่อนจะย้ายไปทำงานเอเยนซีโฆษณาและบริษัทผลิตรายการโทรทัศน์ เริ่มมีชื่อเสียงกับกลุ่ม "ซูโม่ล่าอาถรรพ์" ในรายการเพชรฆาตความเครียด ส่วนนิติพงษ์ก็ทำงานเบื้องหลังรายการโทรทัศน์ ผลิตรายการอิสระ แต่งเพลงให้กับเรวัต พุฒินันท์ ที่เพิ่งตั้งบริษัทแกรมมี่ เอนเตอร์เทนเมนท์ จำกัด ร่วมกับ ไพบูลย์ ดำรงชัยธรรม

สร้างจริง ประภาสยังคงแต่งเพลง และรับทำโฆษณา นอกเหนือจากการทำรายการโทรทัศน์ ทำให้ได้นำรุ่นน้องคนหนึ่งที่คุณสมบัติมาร่วมงาน คือ เกียรติศักดิ์ เวทีวุฒาจารย์ เมื่อตอนที่เทปเพลงเจเลียขงชุดแรกวางแผง ขณะนั้นเกียรติศักดิ์เรียนอยู่ปี 1 จึงรู้สึกตื่นเต้นกับรุ่นพี่ที่ได้ออกเทป เมื่อประภาสชวนไปร่วมงานด้วยจึงตกลงทันที เป็นการร้องเพลงโฆษณาหลายชิ้น

ศุ บุญเลี้ยง ก็เป็นอีกหนึ่งในจำนวน 4,000 - 5,000 คน ที่มีผลงานชุดแรกของเจเลียขงและชอบเพลง "เที่ยวละไม" ที่ประภาสแต่ง ศุ รู้สึกชื่นชมประภาสและผลงานที่ประภาสทำ จึงเข้าไปพบประภาสที่เจเอสแอล พร้อมกับเพลงที่แต่ง ซึ่งตอนนั้น ศุเรียนอยู่คณะนิเทศศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประภาสจึงคิดให้คู่กับเกียรติศักดิ์ทำเพลงคู่กัน โดยตั้งชื่อว่า “ไปยาลใหญ่” แต่มีบางเพลงที่ประภาสคิดว่าไม่เหมาะกับเสียงของทั้งสองคน จึงชวนวัชรกับนิติพงษ์มาร่วมด้วย แต่ยังคงขาดวงดนตรี เพราะเพลงที่ร้องมีลักษณะเป็นสวิงแจ๊ซ และมีเสียงแซ็กโซโฟน จึงชวน ภูษิต ไฉ่ทอง ที่รู้จักกับประภาส วัชร และ นิติพงษ์มาตั้งแต่ทั้งหมดเรียนอยู่ปี 2 ตอนทำละครน่านเจ้า โดยภูษิตมาเล่นดนตรีประกอบ ซึ่งตอนนั้นภูษิตเรียนที่ภาควิชาดนตรี คณะดุริยางค์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เสียงจึงถือกำเนิดขึ้นอีกครั้ง โดยครั้งนี้ประกอบไปด้วย นิติพงษ์, วัชร, ภูษิต, เกียรติศักดิ์ และคู่ กับอัลบั้ม “อื่น ๆ อีกมากมาย” ในเดือนมิถุนายนปี 2529

งานเลี้ยง เป็นการกล่าวถึงความสำเร็จที่ได้รับจากการออกเทปชุดนี้ ซึ่งได้รับการตอบรับจากแฟนเพลงจำนวนมาก ทำให้เจ็ลียงกลายเป็นขวัญใจวัยรุ่นในขณะนั้น และกล่าวถึงคอนเสิร์ตต่าง ๆ ที่ออกแสดงกันในชวงนั้น

ต้นปี 2530 เจ็ลียงก็มีอัลบั้มชุดต่อมา ชื่อว่า “เอกเซนก” และกล่าวถึงความสำเร็จของเทปชุดนี้ ที่ได้รับการตอบรับอย่างดีจากแฟนเพลงจำนวนมากอีกเช่นเคย และปลายปีก็ตามมาด้วยอัลบั้ม “เจ็ลียงหลังบ้าน”

ต่อเติม หลังจากชุดเจ็ลียงหลังบ้าน ก็เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในเจ็ลียง โดยเทปชุดใหม่จะไม่มี นิติพงษ์ และคู่ ทำให้จักรชัย ดุริยประณีต เข้ามาเป็นสมาชิกใหม่ และออกอัลบั้ม “แบ-กบาล” เมื่อต้นปี 2532 หลังจากนั้น เจ็ลียงพักวงไปร่วม 2 ปี จึงมีอัลบั้มใหม่ “ตะไคร่น้ำสุดขอบฟ้า”

ถึงเวลา อัลบั้มตะไคร่น้ำสุดขอบฟ้า เป็นการเปลี่ยนแปลงแนวเพลงครั้งใหญ่ของเจ็ลียง จากเดิมที่ออกแนวแจ๊ซ มาเป็นโฟล์กร็อก และในชุดนี้ประภาสแต่งเพลง “ฝากเอาไว้” เป็นเพลงสุดท้าย และอัลบั้มเสร็จเป็นเพลงสุดท้ายของเจ็ลียง

คิดถึง ในปี 2542 มีการนำเพลงเจ็ลียงกลับมาร้องใหม่ เป็น ทริบิวต์แด่เจ็ลียง โดยนักร้องรุ่นใหม่ que คิดถึงเพลงเก่า ๆ ของเจ็ลียง ใช้ชื่ออัลบั้มว่า “คนอื่น ๆ อีกมากมาย ต่างบ้านต่างคน บนเจ็ลียง”

เรื่องราวบนแผ่นไม้ เป็นการรวมตัวกันอีกครั้งของสมาชิกวงเจ็ลียง กับอัลบั้ม “นอกชาน” กับคอนเสิร์ต “เรื่องราวบนแผ่นไม้” เมื่อปลายปี 2543 เป็นการประกาศแยกวงอย่างเป็นทางการของเจ็ลียง รวมถึงเป็นคอนเสิร์ตครั้งสุดท้ายในนามของ เจ็ลียง

ผู้คนบนเจดีย์ เป็นการกล่าวถึงทุกคนที่อยู่เบื้องหลัง เบื้องหน้า และมีส่วนร่วมในความสำเร็จของเจดีย์ ได้แก่ เรวดี พุทธินันท์, ลาวัญย์ กันชาติ, จ्ञานรงค์ ศิริตัน, สมพงษ์ วรรณภิญโญ, ทรงวุฒิ จรุงเรืองฤทธิ์, ชนินต์ ไปสาภิวัฒน์, จิระ มะลิกุล, วัชระ แวงวุฒินันท์, นันท์ วิทยดำรง, อิทธิสุนทร วิชัยลักษณ์, ศศิธร โตแย้ม, กลุ่มศิลา, โดม ทิวทอง, ประภาส ชลศรานนท์, นิติพงษ์ ห่อนาค, วัชระ ปานเอี่ยม, ภูษิต ไล่ทอง, ศุ บุญเลี้ยง, เกียรติศักดิ์ เวทีวุฒาจารย์ และฉัตรชัย ดุริยปราณีต

บทสัมภาษณ์ เป็นบทสัมภาษณ์ของคนที่มีส่วนร่วมในคอนเสิร์ต "เรื่องราวบนแผ่นไม้" ได้แก่ สราวุธ เลิศปัญญาบุษ (Music Director คอนเสิร์ตเรื่องราวบนแผ่นไม้) อธิกร ศรีयाสวิน (ผู้ดูแลการผลิตหนังสือเรื่องราวบนแผ่นไม้)

สมุดเยี่ยม แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

- *คิดกันอย่างไร* เป็นความรู้สึกจากบุคคลมากมายที่มีต่อเจดีย์
- *เขียนไว้พูดไว้* เป็นกระดานแสดงความรู้สึกที่มีต่อเจดีย์

ห้องภาพ เป็นการรวบรวมภาพของสมาชิกวงเจดีย์กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทั้งภาพคอนเสิร์ต ภาพที่มาจากมิวสิกวิดีโอ เป็นต้น

เรือน้ำ กล่าวถึงกิจกรรมที่กองทุนเจดีย์ มีส่วนร่วมในการทำงานเพื่อการกุศล โดยจากคอนเสิร์ตแก่คิดถึงฯ กลุ่มดนตรีเจดีย์มอบเงินค่าโฆษณา ค่าจำหน่ายบัตร และเงินร่วมบริจาคหน้าโรง ให้กับองค์การ ยูนิเซฟ และหน่วยงานการกุศลเกี่ยวกับเด็กอีก 2 แห่ง หลังจากนั้นได้มีการมอบลิขสิทธิ์เทปบันทึกเสียงและวิดีโอเทปการแสดงสดคอนเสิร์ตเพื่อนำไปออกอากาศทางโทรทัศน์ และผลิตเทป/ซีดีจำหน่าย ทำให้มีรายได้เกิดขึ้นอีกเป็นจำนวนหนึ่ง ซึ่งทางเจดีย์คิดกันว่า นำที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในด้านสาธารณกุศล เช่นเดียวกับผลประโยชน์ในส่วนแรก กลุ่มดนตรีเจดีย์จึงจัดตั้ง "กองทุนเจดีย์" ขึ้น

ลายไม้ ในส่วนนี้จะเป็นเนื้อเพลงของเจเลียตั้งแต่ชุด "ปรากฏการณ์ฝน" จนถึงเพลงพิเศษ ประกอบคอนเสิร์ต "เรื่องราวบนแผ่นไม้"

ขายของ เป็นการนำผลงานของเจเลียมาจำหน่ายเพื่อหาเงินเข้ากองทุนเจเลีย ได้แก่ C.D. เพลงชุดต่าง ๆ อันได้แก่ ชุดปรากฏการณ์ฝน ชุดอื่นๆอีกมากมาย ชุดเอกเซนก ชุดเจเลียหลังบ้าน ชุดแบ-กบาล ชุดตะไคร่น้ำสุดขอบฟ้า และชุดนอกชาน V.C.D. ,V.D.O. , C.D. บันทึกการแสดงสด "เรื่องราวบนแผ่นไม้" หนังสือเรื่องราวบนแผ่นไม้

ปฏิทิน เป็นการรวบรวมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละเดือน ของแต่ละปี โดยจะเรียงลำดับตั้งแต่ เดือนมกราคม จนถึงเดือนธันวาคม

เพื่อนบ้าน เป็นการแนะนำเว็บไซต์ที่มีลักษณะแนวคิดใกล้เคียงกับเว็บของเจเลีย และทำการเชื่อมโยงถึงเว็บไซค์ดังกล่าว มี 3 เว็บไซต์ ได้แก่

- www.thaimung.net
- www.nitipong.net
- www.katikala.com

ชุมชนเจเลียได้มีการติดต่อสัมพันธ์กับเว็บไซค์ทั้งสาม เหมือนมีอาณาเขตที่สามารถติดต่อกันได้ แสดงให้เห็นว่า ในโลกของชุมชนบนอินเทอร์เน็ตก็ยังมี การติดต่อสัมพันธ์กับชุมชนอื่นๆ เช่นชุมชนบนโลกจริง

กระดานคุยกัน เป็นกระดานที่สื่อสารกันระหว่างคนที่เข้ามาในเว็บไซค์นี้ ส่วนใหญ่จะเป็นคนที่เข้ามาเป็นประจำ และชื่นชอบผลงานรวมถึงสมาชิกวงเจเลีย มีการทำกิจกรรมร่วมกัน ทั้งกิจกรรมในอินเทอร์เน็ต และกิจกรรมกับสังคม มีการบอกกล่าวข่าวสารของสมาชิกวงเจเลีย รวมถึงข่าวสารอื่นๆ ที่เห็นว่าอาจมีคนสนใจ เช่น การจัดละครเวทีของสถาบันการศึกษาต่างๆ การเสวนาเกี่ยวกับการเขียนเพลง เป็นต้น มีการให้กำลังใจระหว่างคนที่ชื่นชอบเจเลียด้วยกัน ทั้งยังเป็นที่ระบายอารมณ์ยามทุกข์ใจ อึดอัดใจ และบอกกล่าวความดีใจด้วย

นอกจากการใช้เว็บบอร์ดอันเป็นพื้นที่หนึ่งในโครงสร้างของเว็บไซต์เจลีงเป็นที่พบปะสนทนา และดำเนินกิจกรรมของเหล่าสมาชิกบนอินเทอร์เน็ตแล้ว มันยังนำมาสู่การนัดเจอตัวกันจริงๆ นอกเว็บบอร์ด เพื่อทำความรู้จักและทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งในเว็บบอร์ดจะเรียกว่า "Meeting" ซึ่งตั้งแต่เว็บไซต์เจลีงถือกำเนิดขึ้นจนถึง ณ วันที่ทำการศึกษามีการมีที่ตั้ง 17 ครั้งดังต่อไปนี้

13 มกราคม 2544	"Meeting สูดกลิ่นงาม ฟังเสียงวิไล ร่มไม้บังเงา" ณ สวนลุม
18 มีนาคม 2544	"Meeting ฟ้าที่แสนงาม แขนวเมฆขาวเป็นร้อยปูย" ณ สถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านมหาเมฆ
19 เม.ย. – 15 พ.ค. 2544	นิทรรศการภาพถ่าย "เรื่องราวบนแผ่นไม้ รูปถ่ายบนแผ่นฟิล์ม" ณ ร้านบาร์ บา หลี ถ.พระอาทิตย์
13 พฤษภาคม 2544	"Meet & Think ฟิงแผ่นไม้" ณ Safe House
10 มิถุนายน 2544	กีฬาสัมพันธ์ "Football Song เชียร์บอล แล้วบอกรัก" (www.chaliang.com VS www.nitipong.net) ณ สนามลานกีฬารถไฟ สวนจตุจักร
26 สิงหาคม 2544	"Meeting ผลิตดอกงาม แดกกิ่งใบ" ณ โรงเรียนสอนคนตาบอด
13 ตุลาคม 2544	"ร้านชั้นอาษา เทียวบ้านไม้ชายน้ำ (สถานที่ถ่ายภาพปกหนังสือเรื่องราวบนแผ่นไม้)" ณ บ้านไม้ชายน้ำ รีสอร์ท อำเภอโพธารณะ อยุธยาต่อจังหวัดนครสวรรค์กับจังหวัดพิจิตร
15 ธันวาคม 2544	"Meeting ปีใหม่คนสนิท" ณ ร้านต้นโพธิ์ ถ.พระอาทิตย์
9 กุมภาพันธ์ 2545	"นางนวลบินอ่อน สัจจรคนสนิท ดูพระอาทิตย์ที่บางปู"
3 มีนาคม 2545	"ย้อนรอยเวลา อยุธยาไม่สิ้นคนสนิท" ชิดเจลีงทัวร์ จ. พระนครศรีอยุธยา
6 กันยายน 2545	"Meeting Party – Behind the scene LIPO" ณ ร้าน SPA
8 กันยายน 2545	ทำบุญบ้านคนตาบอด + พาคนตาบอดไปเที่ยวเขาดิน ณ โรงเรียนสอนคนตาบอด และเขาดิน

7 ธันวาคม 2545	"มติชนสัญจร ออกช้ออนคนสนิท ขวนชิดเมืองชล" ณ มหาวิทยาลัยบูรพา จ. ชลบุรี
25 พฤษภาคม 2546	"Meeting สีชา หมางามเพราะคนสนิท" ณ มูลนิธิสงเคราะห์บ้านสัตว์พิการ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
30 พฤศจิกายน 2546	"Meeting ปีใหม่วัดดวงฤดี พี่นี้รักทราวม้วย ขอดวงใจ โปรดเอื้ออาทร" ณ ร้านครัวในบ้าน หลังสวนลุม
8 สิงหาคม 2547	"Meeting รู้เช่นเห็นชาติ" ณ ร้านสตาร์เพลส ช.รางน้ำ
30 มกราคม 2548	"Finding Fathers" Meeting : มีตติงหาพ่อ..ให้ ลูกเหลียง ณ ร้านสวนกุหลาบ ซ.พหลโยธิน 5

นอกจากการมีที่ตั้งที่เป็นการนัดเจอกันอย่างเป็นทางการของสมาชิกในเว็บไซต์ของเว็บไซต์เจลีงแล้ว สมาชิกยังมีการนัดเจอกัน เพื่อรับประทานอาหาร ดูนั่ง ดูละคร ดูคอนเสิร์ตตามแต่โอกาส และความสัมพันธ์ส่วนตัวของสมาชิกอีกด้วย ซึ่งการเก็บข้อมูลของผู้วิจัย ในส่วนของผู้ให้ข้อมูลสำคัญนั้น ในครั้งแรกๆ ก็ได้อาศัยการนัดเจอกันดังกล่าวในการขอสัมภาษณ์ และสังเกตบุคลิกลักษณะของผู้ให้ข้อมูลสำคัญแต่ละคน ตลอดจนสังเกตความสัมพันธ์ของเหล่าสมาชิกด้วยว่า มีความแน่นแฟ้นกันเพียงใด ดังจะกล่าวถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญแต่ละกรณีดังต่อไปนี้

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์สมาชิกที่เข้าเว็บไซต์ดังกล่าว เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะลึกอีกจำนวน 10 กรณี โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญนั้นจะต้องเป็นคนที่อยู่ในเว็บไซต์ของเว็บไซต์เจลีงมาไม่ต่ำกว่า 1 ปี จนถึงวันเริ่มเก็บข้อมูลของผู้วิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องของความเป็นชุมชนบนอินเทอร์เน็ตของเว็บไซต์เจลีง

กรณีศึกษาที่ 1 : ลีน้อย (นามสมมติ)

ระยะเวลาในการศึกษา ในกรณีศึกษานี้ ผู้วิจัยรู้จักลีน้อยผ่านตัวหนังสือบนเว็บไซต์ของเว็บไซต์เจลีง และได้เจอตัวจริงๆ ครั้งแรกใน "Meeting ปีใหม่วัดดวงฤดี พี่นี้รักทราวม้วย ขอดวงใจโปรดเอื้ออาทร" ณ ร้านครัวในบ้าน หลังสวนลุมพินี เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2546 และ

ได้เจอกันเป็นระยะ ทั้งจากการนัดมีที่ตั้งของเว็บไซต์ การนัดเจอกันเองเมื่อมีงานมหกรรมหนังสือนัดดูหนัง รับประทานอาหารกันกับสมาชิกคนอื่นในเว็บไซต์ จากนั้นจึงขออนุญาตสัมภาษณ์ครั้งแรกที่ร้านนมแห่งหนึ่ง เมื่อวันที่ 27เดือนพฤศจิกายน 2547 จากนั้นก็มีการพูดคุยเพิ่มเติมเมื่อเจอกันตามสถานที่ต่างๆ ตามปกติ

ข้อมูลส่วนตัว "ลีน้อย" เป็นหญิงสาวชาวเหนืออายุ 33 ปี มีสถานภาพโสด จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคเหนือ จากนั้นก็เข้ามาทำงานในกรุงเทพฯ เธอเช่าอพาร์ทเมนท์อยู่กับเพื่อนในย่านรามคำแหง ปัจจุบันเธอทำงานเป็นพนักงานบริษัท มีรายได้โดยประมาณ 15,000 – 20,000 บาทต่อเดือน

การเข้าสู่โลกของชุมชนบนอินเทอร์เน็ต "ลีน้อย" เริ่มเล่นอินเทอร์เน็ตมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 เพื่อหางานทำ ต่อมาก็เข้าเว็บไซต์ที่ตัวเองสนใจ และเข้าสู่เว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจลีงเมื่อเดือนธันวาคม 2543 ด้วยความชื่นชอบศิลปิน และติดตามผลงานของไปยาลใหญ่ (หนังสือ และสำนักพิมพ์) และสำนักศิษย์สะตือ

ก่อนที่จะมีเว็บไซต์เจลีง "ลีน้อย" เข้าเว็บไซต์ไทยมุง (www.thaimung.net) เป็นประจำ เพราะในเว็บไซต์ดังกล่าว จะมีประเด็นในการพูดคุยที่มีความเกี่ยวข้องกับประภาส ชลศรานนท์ และศุ บุญเลี้ยง ที่เป็นสมาชิกวงดนตรีเจลีง โดยที่เว็บไซต์ไทยมุงนั้น ประภาส จะเข้าไปสื่อสารกับคนในนั้นเป็นประจำอยู่แล้ว ทำให้ตอนนั้น "ลีน้อย" ประจำอยู่ในเว็บไซต์ไทยมุงเรื่อยมาจนมีเว็บไซต์เจลีง จึงเปลี่ยนมาประจำที่เว็บไซต์เจลีงแทน โดยมูลเหตุที่เข้าเว็บไซต์เจลีงเป็นประจำก็เพราะมาติดตามข่าวสารของสมาชิกวงดนตรีเจลีง ว่าทำอะไรกันอยู่ เธอเล่าถึงการเข้าสู่โลกของอินเทอร์เน็ตให้ผู้วิจัยฟัง ดังคำสัมภาษณ์

"...พี่เริ่มเล่นเน็ตตั้งแต่ปีสี่เอ็ด เข้าไปเพราะหางานทำ ต่อมาก็เข้าเว็บไซต์ที่ตัวเองสนใจอย่างเว็บไซต์ไทยมุง ตอนแรกก็หาจากเว็บกูเกิ้ล(www.google.co.th) พิมพ์ชื่อพี่จิก (ประภาส ชลศรานนท์) พี่จัย (ศุ บุญเลี้ยง) เข้าไป มันก็จะมีบางกระทู้ที่พูดถึงพี่ๆ เค้า พี่ก็คลิกเข้าไปดู ก็เห็นว่าเป็นเว็บไซต์นี้ จากนั้นก็เลยเข้าเป็นประจำ..."

(บทสัมภาษณ์วันที่ 27เดือนพฤศจิกายน 2547)

พฤติกรรมการเล่นอินเทอร์เน็ต "ลีน้อย" เข้าเล่นอินเทอร์เน็ตทุกวัน วันละ 2-3 ชั่วโมง ในแต่ละครั้งจะเข้าประมาณ 6 – 7 เว็บเป็นประจำ คือ www.chaliang.com, www.thaimung.net, www.pantip.com, www.thaiwriter.net, www.manager.co.th, www.maticchonbook.com

ในวันจันทร์ถึงวันศุกร์จะเข้าเล่นอินเทอร์เน็ตในที่ทำงาน ตั้งแต่ 9.00 น. – 18.00 น. และในวันเสาร์ – อาทิตย์ จะเข้าเล่นอินเทอร์เน็ตในช่วงเวลา 18.00 น. – 20.00 น. จุดมุ่งหมายในการเล่นอินเทอร์เน็ตของ "ลีน้อย" คือ เพื่อค้นหาข้อมูล และติดตามข่าวสารต่างๆ ดั่งบทสัมภาษณ์

"...เล่นทุกวันค่ะ วันละประมาณสองถึงสามชั่วโมง ถ้าเป็นวันจันทร์ถึงวันศุกร์ก็เล่นที่ทำงาน เข้าทีละนิดทีละหน่อยรวมๆ เวลาแล้วก็ประมาณนั้นแหละ ส่วนในวันหยุด หรือวันเสาร์อาทิตย์ก็เล่นที่ห้อง ตอนประมาณหกโมงถึงสองทุ่ม เว็บที่เข้าประจำก็มีเว็บเจลีง ไทยมุง พันทิป ไทยไรท์เตอร์ ผู้จัดการ แล้วก็มติชน ส่วนใหญ่ก็เข้าไปอัปเดตข้อมูล อ่านข่าวสารต่างๆ..."

(บทสัมภาษณ์วันที่ 27 เดือนพฤศจิกายน 2547)

ความรู้สึกนึกคิด มุมมอง ค่านิยม ที่มีต่อชุมชนบนอินเทอร์เน็ต "ลีน้อย" คิดว่าในแต่ละเว็บไซต์ควรมีเว็บบอร์ด เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และกิจกรรมต่างๆ ซึ่งถือเป็นประโยชน์ของเว็บบอร์ดเลยทีเดียว เพราะการคุยกันในบางประเด็นสามารถก่อให้เกิดกระแสบางอย่างที่มีผลต่อสังคมทั้งทางบวกและทางลบ สำหรับความเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่มีในเว็บบอร์ดนั้น "ลีน้อย" เห็นว่าเป็นการสร้างความสัมพันธ์ต่อกัน เธอกล่าวถึงข้อคิดเห็นดังกล่าว ดังบทสัมภาษณ์

"...ที่คิดว่าควรมีเว็บบอร์ดนะ จะได้แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร กิจกรรมต่างๆ ระหว่างกัน มีบ่อยๆ เลยนะที่ที่ไปร่วมกิจกรรมที่ที่สนใจ จากการทราบข่าวบนเว็บบอร์ดนะ คนมาตั้งกระทู้บอก บางทีเค้าก็ไม่ไปหรอก แต่เค้าคิดว่าน่าจะมีใครสนใจ ซึ่งมันก็ดีนะ..."

(บทสัมภาษณ์วันที่ 27 เดือนพฤศจิกายน 2547)

"ลีน้อย" เคยเข้าร่วมเล่นเกมบนบอร์ดที่มีในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจลีง ตลอดจนการประมูลสินค้า และตอบคำถามต่างๆ ที่มีคนสงสัยเกี่ยวกับเจลีง นอกจากนี้ "ลีน้อย" ยังเคยร่วมกิจกรรมการกุศลต่างๆ ที่ทางเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจลีงจัดขึ้นมา เช่น อ่านหนังสือให้เด็กตาบอดฟัง ไปสถานรับเลี้ยงเด็กกำพร้า นอกจากนี้ก็มีการนัดกินข้าวกับเพื่อนๆ ตลอดจนไปเที่ยวต่างจังหวัดกับเพื่อนๆ ในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจลีงด้วย

"ลีน้อย" เห็นว่าคนที่เข้ามาในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจลีงนั้น เป็นกลุ่มคนที่มีรสนิยมความชอบในแนวคล้ายๆ กัน มีความสนใจคล้ายๆ กัน สามารถคุยกันได้ ทำให้รู้สึกว่่าสมาชิกใน

เว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจสียงเป็นเพื่อนกัน เวลามีปัญหาก็สามารถปรึกษากับบุคคลเหล่านี้ได้ ตลอดจนนัดไปเที่ยว ไปดูคอนเสิร์ต ไปดูหนัง ก็จะมีทัศนคติและความชอบไปในทางเดียวกันอีกด้วย นอกจากนี้ “ลีน้อย” มองว่าคนที่เข้ามาประจำอยู่ในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจสียงนี้เป็นกลุ่มที่มองโลกในแง่ดี มีทัศนคติที่ดีต่อสังคม ชอบอะไรที่คล้อยๆ กัน ดังบทสัมภาษณ์

“...พื้คิดว่าคนที่เข้ามาในเว็บเจสียง เป็นพวกที่มีความชอบ ความสนใจคล้ายๆ กัน ส่วนหนึ่งคงเพราะมีทัศนคติในการฟังเพลงมันเหมือนๆ กันนะ เวลามีปัญหาอะไรก็ปรึกษาได้ หรือไปเที่ยว ไปดูหนังดูคอนเสิร์ตก็ชวนได้ แล้วเท่าที่เห็นพวกเพื่อนๆ ในเว็บก็จะเป็นพวกที่มองโลกในแง่ดี สนใจช่วยเหลือคนอื่น น่ารักดี...”

(บทสัมภาษณ์วันที่ 27 เดือนพฤศจิกายน 2547)

นอกจากนี้ “ลีน้อย” เห็นว่าเพื่อนร่วมงานของเธอ จะมีความสนใจข้อมูลข่าวสารในเชิงวิชาการ สังคม เศรษฐกิจ ข้อมูลสารสนเทศ เป็นผู้ใหญ่ ส่วนเพื่อร่วมสถาบันสมัยเรียน จะสนใจข้อมูลทางสังคมและข่าวสารในแวดวงบันเทิง ส่วนเพื่อนในเว็บไซต์เจสียงจะสนใจกิจกรรมทางด้านบันเทิง หนังสือ ท่องเที่ยว มีความคิดหลากหลายกว่าเพื่อนร่วมงานและเพื่อนร่วมสถาบัน โดยที่เธอได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นนี้ไว้ ดังนี้

“...เพื่อนร่วมงานของพื้จะมีลักษณะเป็นผู้ใหญ่ จะสนใจข้อมูลข่าวสารในเชิงวิชาการ สังคม เศรษฐกิจ เวลาคุยกันก็จะคุยกันแต่ในเรื่องพวกนี้แหละ ไม่ค่อยคุยเรื่องแวดวงบันเทิงกันซักเท่าไรหรอก ไม่เหมือนพวกเว็บเจสียง ที่คุยกันตั้งแต่เรื่องท่องเที่ยวเดินทาง เรื่องหนังสือ เรื่องเพลง เรื่องอื่นๆ ในชีวิต เวลามีปัญหาเรื่องงานก็ระบายได้ คือเป็นเพื่อนกันไปแล้วนะคะ มีอะไรก็โทรศัพท์ไปเล่า ระบาย บางทีก็ปรึกษา คือเพื่อนในเว็บเจสียงน่าจะมองโลกในแง่บวก มีแง่มุขดี ในชีวิตทำให้เรารู้สึกดี และมีกำลังใจ...”

(บทสัมภาษณ์วันที่ 27 เดือนพฤศจิกายน 2547)

นอกจากการทำงานประจำแล้ว “ลีน้อย” จะอ่านหนังสือ ฟังเพลง เรียนภาษา ฝึกโยคะ และนำบันทึกการแสดงของวงดนตรีเจสียงมาดู ที่แม้จะเคยดูแล้ว แต่ก็ยังคงให้ความสนใจสนุกสนานเพลิดเพลิน ได้เช่นเดิม

บุคลิกลักษณะของ “ลีน้อย” จะเป็นคนเงียบๆ ไม่ค่อยพูด แต่มีความสนใจในเรื่องของการใช้ภาษา คือเธอจะชอบแต่งกลอน ความเป็นคนพูดน้อยของเธอทำให้รูปแบบการสื่อสารออกมาใน

รูปของภาษาเขียน เห็นได้จากเวลาที่มีการแสดงความคิดเห็นบนเว็บบอร์ด "ลีน้อย" จะสามารถแสดงความคิดเห็นได้มากกว่าเวลาพูด แต่การใช้ภาษาในการเขียนก็จะเป็นในลักษณะที่มีความเรียบร้อย ทั้งในเรื่องถ้อยคำและเนื้อหา

กรณีศึกษาที่ 2 : Pitsie (นามสมมติ)

ระยะเวลาในการศึกษา ในกรณีศึกษานี้ ผู้วิจัยรู้จัก "Pitsie" ผ่านตัวหนังสือบนเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจลีง และได้เจอตัวจริงๆ ครั้งแรกใน "Meeting ปีใหม่วัดดวงฤดี พี่นี้รักทรมวย ขอดวงใจโปรดเอื้ออาทร" ณ ร้านครัวในบ้าน หลังสวนลุม เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2546 และได้เจอกันเป็นระยะ ทั้งจากการนัดมีที่ตั้งของเว็บไซต์ การนัดเจอกันเองเมื่อมีงานมหกรรมหนังสือนัดดูหนัง รับประทานอาหารกันกับสมาชิกคนอื่นในเว็บไซต์ นัดดูการแสดงดนตรีไทยด้วยกัน ผู้วิจัยขอนัดสัมภาษณ์ครั้งแรกที่ห้องพักของ "Pitsie" ในย่านอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ โดยใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 3 ชั่วโมง เมื่อวันที่ 30 เดือนตุลาคม 2547 จากนั้นก็มีการพูดคุยเพิ่มเติมเมื่อเจอกันตามสถานที่ต่างๆ

ข้อมูลส่วนตัว "Pitsie" หญิงสาวชาวราชบุรี มีสถานภาพโสด ปัจจุบันมีอายุ 28 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยในกรุงเทพฯ มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง มีรายได้โดยประมาณ 25,000 บาทต่อเดือน ปัจจุบันเธอเช่าอพาร์ทเมนท์อยู่ใกล้ๆ ที่ทำงาน แถบอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ

การเข้าสู่โลกของชุมชนบนอินเทอร์เน็ต "Pitsie" เริ่มเล่นอินเทอร์เน็ตตั้งแต่ปี 2538 จากคำชักชวนของเพื่อน และเข้าเว็บไซต์เจลีงตั้งแต่เดือนธันวาคม 2543 เธอไม่เคยเป็นสมาชิกเว็บบอร์ดที่เว็บไซต์ใดมาก่อน ก่อนหน้าที่จะมีเว็บไซต์เจลีงเคยเข้าเว็บไซต์ไทยมุงอยู่บ้าง เพราะชอบประกาศ ชลศรานนท์ ที่จะเข้ามาสื่อสารกับคนในเว็บไซต์ไทยมุงเป็นประจำ แต่เธอก็ไม่เคยเข้าไปแสดงความคิดเห็นหรือตั้งข้อความใดๆ ข่าวสารของคอนเสิร์ตเรื่องราวบนแผ่นไม้ ของวงดนตรีเจลีงเมื่อปี 2543 เธอก็ติดตามจากเว็บไซต์ไทยมุงมาโดยตลอด หลังจากคอนเสิร์ตเมื่อมีเว็บไซต์เจลีงขึ้นมาก็เข้าเป็นประจำจนถึงปัจจุบัน ดังบทสัมภาษณ์

"...ตอนแรกเราก็ไม่ได้สนใจอะไรมากมายหรอก คือไม่ถึงขนาดที่ว่าต้องพยายามค้นหา แต่เพื่อนเราชวนให้ลองเล่นดู ก็เลยติดใจ มันสะดวกนะ เวลาจะหาข้อมูลทำรายงาน หรือค้นคว้าอะไรสักอย่าง แต่เราก็ไม่ได้เข้าไปแสดงตัวว่าเป็น

สมาชิกกับเว็บไหนเลย คือจะเข้าไปอ่าน ไปเอาข้อมูล แต่ไม่เคยตอบหรือตั้งกระทู้เอง ตอนที่เจสียงจะทำคอนเสิร์ต ก็รู้ข่าวมาจากในเว็บนะ เป็นเว็บของไทย มุงนะ..."

(บทสัมภาษณ์วันที่ 30 เดือนตุลาคม 2547)

พฤติกรรมการเล่นอินเทอร์เน็ต "Pitsie" จะเข้าเล่นอินเทอร์เน็ตทุกวัน โดยจะเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตทั้งไว้ และเมื่อว่างงานก็จะเข้าอินเทอร์เน็ตในช่วงสั้นๆ วันละหลายๆ ครั้ง โดยในแต่ละครั้งจะเข้า 5-6 เว็บไซต์ แล้วแต่กรณีไป ในวันจันทร์ – วันศุกร์ จะเข้าเล่นอินเทอร์เน็ตที่ทำงาน ส่วนวันเสาร์ – อาทิตย์จะเข้าเล่นอินเทอร์เน็ตที่ห้องพัก ซึ่งไม่แน่นอนว่าจะเข้าในช่วงใด ปัจจุบันนอกจากเว็บไซต์เจสียงแล้ว "Pitsie" เป็นสมาชิกในเว็บไซต์อื่นๆ อีก 2 แห่ง คือ Chinese popsong และ pantip เธอเล่าถึงพฤติกรรมการเล่นอินเทอร์เน็ตดังบทสัมภาษณ์

"...เราเล่นเน็ตทุกวันนะ ก็ต่อทั้งไว้เลย อยากเข้าเมื่อไหร่ก็เข้า อยู่ที่ทำงานก็เข้า เวลาว่าง ที่ละนิดทีละหน่อย ถือว่าช่วยผ่อนคลาย เวลาอยู่ที่ห้องก็แล้วแต่ความอยาก เวลาไม่แน่นอนหรือ...เว็บอื่นๆ ที่เข้าเป็นประจำก็เว็บพันทิป กับเว็บเพลงจีนนะ..."

(บทสัมภาษณ์วันที่ 30 เดือนตุลาคม 2547)

ความรู้สึกนึกคิด มุมมอง ค่านิยม ที่มีต่อชุมชนบนอินเทอร์เน็ต "Pitsie" เห็นว่าความมีเว็บบอร์ดของแต่ละเว็บไซ่นั้น ขึ้นอยู่ที่ว่าเป็นเว็บไซประเภทใด เหมาะสมที่จะมีเว็บบอร์ดหรือไม่ เพราะในบางเว็บไซก็อาจไม่เหมาะสมที่จะมี แต่เว็บบอร์ดก็มีคุณประโยชน์ต่อเว็บไซในแง่ที่ว่าเป็นสื่อกลางในการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน ในหัวข้อที่สนใจ ก่อให้เกิดกลุ่มคน หรือชุมชนเล็กๆ ขึ้น ดังบทสัมภาษณ์

"...เราคิดว่า มันแล้วแต่ว่าเป็นเว็บไซประเภทไหน เหมาะสมหรือเปล่า ในบางเว็บเราว่าการมีเว็บบอร์ดอาจไม่เหมาะสมก็ได้ เพราะบางทีก็เอาไว้โชว์ ไว้อวดรู้ และหาเรื่องกันมันไม่น่ารักนะ แต่ถ้าเว็บไหนมีเว็บบอร์ดมันก็ดีนะ มันเป็นสื่อกลางระหว่างคนในนั้นได้ ทำให้เป็นกลุ่มเป็นก้อน เป็นชุมชนเล็กๆ..."

(บทสัมภาษณ์วันที่ 30 เดือนตุลาคม 2547)

“Pitsie” มองว่าสมาชิกที่เข้ามาในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลียงนั้นเป็นกลุ่มคนที่เป็นกันเอง มีอารมณ์ดี ปากจัด พูดตรงไปตรงมา บางครั้งก็ใช้คำที่แรง แต่ก็มีความจริงใจ ไม่มีวาระซ่อนเร้น จึงไม่ผิดใจกัน ในเว็บบอร์ดก็จะมีกิจกรรมต่างๆ อยู่บ่อยๆ ทั้งที่เป็นทางการ และเป็นกันเอง ความสัมพันธ์ของสมาชิกในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลียงจะค่อนข้างแน่นแฟ้น แม้ในบางครั้งก็มีความคิดที่แตกต่าง และเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของตัวเองสูงมาก แต่ก็ยอมรับกันได้ ไม่มีขัดแย้งกัน เธอกล่าวถึงสมาชิกที่เข้ามาในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลียงไว้ ดังนี้

“...คนในเว็บเจเลียงเป็นกันเอง อารมณ์ดีมาก ปากจัด พูดตรงไปตรงมา ใช้คำที่แรงแต่จริงใจ ไม่มีวาระอะไรซ่อนเร้นในคำพูด และในเว็บบอร์ดก็จะมีกิจกรรมต่างๆ อยู่บ่อยๆ ทั้งที่เป็นทางการและเป็นกันเอง มันเลยทำให้อยากเข้ามาดูอยู่เสมอ ว่ามีข่าวกิจกรรมอะไรหรือเปล่า...”

(บทสัมภาษณ์วันที่ 30 เดือนตุลาคม 2547)

นอกจากนี้ “Pitsie” มองว่า กิจกรรมที่มีอยู่ในเว็บบอร์ดทำให้เห็นมุมมองคนอื่น ๆ จากการเล่นเกม พบปะ และเกิดเป็นความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกันมากขึ้น “Pitsie” เข้าร่วมกิจกรรมที่มีในเว็บบอร์ดเป็นประจำ ตลอดจนกิจกรรมในโลกจริงเธอก็เคยเข้าร่วมหลายครั้ง อาทิ ตอนที่เว็บไซต์เจเลียงเข้าไปช่วยจัดงาน “โหมโรง @ พันทิป” กับเว็บไซต์พันทิป ที่จัดฉายภาพยนตร์เรื่องโหมโรงรอบพิเศษ เพื่อช่วยสร้างกระแส และสนับสนุนภาพยนตร์ที่ดูแล้วประทับใจ แต่ไม่ประสบความสำเร็จในแง่รายได้ สมาชิกในเว็บไซต์พันทิปจึงจัดงานนี้ขึ้น และสมาชิกบางคนในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลียงจึงนำข่าวมาบอกไว้ในเว็บบอร์ดด้วย และกับเว็บไซต์อื่นๆ เช่นงานเยี่ยมบ้านนักเรียน (ว.วินิจชัยกุล) ไปรับประทานอาหารร่วมกัน (กิงฉัตร) ร่วมงาน fan club party และร่วมงานปีใหม่กับเว็บไซต์ไทยมุง เป็นต้น

ในตอนแรกเข้าเว็บไซต์เจเลียงเพราะอยากทราบข้อมูล และติดตามงานเก่าๆ ของเจเลียง ปัจจุบันเข้าเพราะเกิดความคุ้นเคย และเคยชินว่าเมื่อเข้าเล่นอินเทอร์เน็ต ก็จะต้องเข้าเว็บไซต์เจเลียงด้วย ในทัศนะของ “Pitsie” เห็นว่าในเว็บไซต์เจเลียงมีกิจกรรมทั้งบนเว็บบอร์ด และกิจกรรมในสังคม อย่างต่อเนื่อง และกิจกรรมที่มีในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลียงนั้นมีความหลากหลาย แปลกใหม่ และน่าสนใจ

แต่ละวัน เมื่อว่างเว้นจากหน้าที่การงานแล้ว กิจกรรมที่ “Pitsie” ทำ คือ อ่านหนังสือ ฟังเพลง ทำงานฝีมือ ไปหาเพื่อน (นัดกินข้าว, ดูหนัง)

กรณีศึกษาที่ 3 : ทิหวั (นามสมมติ)

ระยะเวลาในการศึกษา ในกรณีศึกษานี้ ผู้วิจัยรู้จัก “ทิหวั” ผ่านตัวหนังสือบนเว็บไซต์ของเว็บไซต์เจ็ลียง และได้เจอตัวจริงๆ ครั้งแรกใน “Meeting ปีใหม่วัดดวงฤดี พี่นี้รักทรมวย ขอดวงใจโปรดเชื้ออาหาร” ณ ร้านครัวในบ้าน หลังสวนลุม เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2546 และได้เจอกันเป็นระยะ ทั้งจากการนัดมีที่ตั้งของเว็บไซต์ การนัดเจอกันเองเพื่อดูหนัง และรับประทานอาหารร่วมกับสมาชิกคนอื่นในเว็บไซต์ ผู้วิจัยขอนัดสัมภาษณ์ “ทิหวั” ครั้งแรกที่ร้านอาหารแห่งหนึ่งในโรงพยาบาลศูนย์ราชโยธา ใช้เวลาประมาณ 1.30 ชั่วโมง ก่อนที่จะดูหนังด้วยกัน เมื่อวันที่ 16 เดือนมกราคม 2548 จากนั้นก็มีการพูดคุยเพิ่มเติมเมื่อเจอกันตามสถานที่ต่างๆ เป็นระยะ

ข้อมูลส่วนตัว “ทิหวั” เป็นคนกรุงเทพฯ โดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ 22 ปี มีสถานภาพโสด เป็นหญิงสาวที่เพิ่งเรียนจบระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ ตอนนี้มีอาชีพรับจ้างทั่วไป รายได้ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับว่ามียานมมากน้อยขนาดไหน แต่ก็มีรายได้ประมาณ 10,000 - 15,000 บาทต่อเดือน ปัจจุบันพักอยู่กับครอบครัวย่านบางเขน

การเข้าสู่โลกของชุมชนบนอินเทอร์เน็ต “ทิหวั” เริ่มเข้าเล่นเน็ตเมื่อ ปี 2542 เพราะอยากเข้าเว็บไซต์ไทยมุงที่เพิ่งเปิด และประจำอยู่เว็บไซต์ไทยมุงเรื่อยมา ขณะนั้นจะมีเว็บไซต์ที่ชื่อ “คุยกับประภาส” (ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นลานไทยมุง) ซึ่งบรรยากาศและเนื้อหาในการสนทนาของสมาชิกในนั้นจะคล้ายๆ ลักษณะการเขียนหนังสือ และเพลงที่แต่งโดยประภาส ชลศรานนท์ อีกทั้ง ถ้ามีปัญหาหรือข้อคำถามที่จะถามกับ ประภาส ชลศรานนท์ ก็สามารถตั้งกระทู้ไว้ได้ เพราะเขาจะเข้ามาตอบให้ด้วยแงคิด และมูมมอง ตามสไตล์ของแนวเพลงเจ็ลียงที่เขาแต่ง ทิหวักล่าวถึงการเข้าสู่โลกของชุมชนบนอินเทอร์เน็ตของตัวเอง ดังบทสัมภาษณ์

“...หนูชอบพี่จิก พอรู้ว่ามีเว็บไทยมุงที่เพิ่งเปิดเป็นเว็บของพี่จิกเลยอยากเข้า สมัยนั้นยังเป็น thaimung.com อยู่เลยนะพี่ (ก่อนจะเปลี่ยนเป็น thaimung.net) ก็เลยหัดเล่นเน็ตตั้งแต่ตอนนั้น เพราะพี่จิกเลยละ... สมัยนั้นเว็บไซต์มีชื่อว่าคุยกับประภาส ก็คล้ายๆ คอลัมน์คุยกับประภาส ที่ลงในมติชนวันอาทิตย์นั้นแหละพี่ ได้แงคิด แล้วก็มูมมองดีๆ ต่อชีวิต ...”

(บทสัมภาษณ์วันที่ 16 เดือนมกราคม 2548)

“ทีห่าว” เข้าสู่เว็บไซต์เจเลียตั้งแต่เดือนธันวาคม 2543 เพราะเป็นแฟนเพลงเจเลีย และเป็นกองเชียร์ให้เกิดเว็บไซต์เจเลีย แรกๆ ยังไม่ค่อยสนใจจะคุยกับคนในเว็บบอร์ดนัก แต่เข้าไปเพราะจะมีสมาชิกเจเลียเข้ามาบ่อยๆ เลยอยากคุยกับสมาชิกเจเลีย ปีต่อมาทีห่าวก็กลายเป็นคนดูแลและปรับปรุงเว็บไซต์เจเลียจนถึงปัจจุบัน เธอให้สัมภาษณ์แก่ผู้วิจัยดังนี้

“...ปีแรกที่หนูเข้ามาเพราะเป็นแฟนเจเลีย เป็นพวกกลุ่มกองเชียร์ให้เกิดเว็บไซต์เจเลียด้วย ส่งแรงๆ ในเว็บไทยมุง เวลาเจอพี่จิกก็ส่งอีก เข้าเว็บไซต์เจเลียตอนแรกไม่ค่อยสนใจจะคุยกับคนในบอร์ดซักเท่าไรหรอก แต่เข้าไปเพราะพี่เจเลียเขาเข้ามาคุยด้วยมากกว่า ปีต่อมาก็เข้ามาปรับปรุงดูแลเว็บจนถึงทุกวันนี้ ไปไหนไม่ได้ละ...”

(บทสัมภาษณ์วันที่ 16 เดือนมกราคม 2548)

พฤติกรรมการเล่นอินเทอร์เน็ต “ทีห่าว” จะเข้าเล่นอินเทอร์เน็ตประมาณสัปดาห์ละ 5 วัน เฉลี่ยวันละ 3 ชั่วโมง จำนวนเว็บไซต์ที่เข้าในแต่ละครั้งประมาณ 20 – 30 เว็บ แต่ที่เข้าประจำมี www.chaliang.com , www.hotmail.com , www.google.co.th , www.charin.get.to ส่วนใหญ่จะเล่นอินเทอร์เน็ตในคณะที่เรียน, บ้าน, และที่ทำงาน โดยไม่มีช่วงเวลาประจำในการเข้าเล่นอินเทอร์เน็ต ดังบทสัมภาษณ์

“...หนูเข้าเล่นโดยประมาณก็ห้าวันต่ออาทิตย์ ประมาณครั้งละ 3 ชั่วโมง ไม่ค่อยมีเวลาประจำหรอกที่ แล้วแต่สะดวก แต่ครั้งก็กระหน่ำเข้า 20 -30 เว็บ หาข้อมูลโน่นนี่ที่สนใจด้วยละ ที่เข้าประจำก็มีไม่กี่เว็บ อย่างเว็บเจเลีย ฮีทเมล์ กูเกิล แล้วก็เว็บชรินทร์ (อมยิ้มนิดหน่อย) หนูชอบฟังเพลงของคุณชรินทร์นะ...”

(บทสัมภาษณ์วันที่ 16 เดือนมกราคม 2548)

ความรู้สึกนึกคิด มุมมอง ค่านิยม ที่มีต่อชุมชนบนอินเทอร์เน็ต “ทีห่าว” เห็นว่าการมีเว็บบอร์ดในเว็บไซต์นั้นเหมือนดาบสองคม คือ ควรมีในเว็บที่ประชากรมีคุณภาพ มีจิตสำนึกอันดี เช่น เว็บไซต์เกี่ยวกับหนังสือ เว็บแฟนคลับกีฬาหรือศิลปินที่สร้างสรรค์ แต่ในทุกเว็บก็จะมีคนที่เข้าไปคอยก่อความไม่สงบ ถ้าจะมีเว็บบอร์ดก็ต้องมีมาตรการป้องกันและกำจัดที่รัดกุม แต่การที่ประชากรจะมีคุณภาพหรือไม่ นั้น ตามความเห็นของเธอคิดว่าไม่ได้ขึ้นอยู่กับเนื้อหาของเว็บเสมอไป เช่น เว็บผู้จัดการออนไลน์ที่ถือว่าเป็นเว็บข่าวที่มีสาระ กลุ่มเป้าหมายน่าจะเป็นผู้มีการศึกษาดี

แต่กลุ่มคนที่ครองอยู่ตอนนี้ (ณ เวลาที่ให้ข้อมูล) เป็นพวกที่แสดงความคิดเห็นระรานคนอื่น คนตีๆ เจอสถานการณ์เช่นนี้ก็คงไม่อยากอยู่

“...หนูว่าเว็บบอร์ดมันก็ควรมีในเว็บที่ประชากรมีคุณภาพ มีจิตสำนึกอันดี เช่น เว็บเกี่ยวกับหนังสือ เว็บแฟนคลับกีฬาหรือศิลปินที่สร้างสรรค์ แต่บางทีการที่ประชากรจะมีคุณภาพหรือไม่ ไม่ได้อยู่กับเนื้อหาของเว็บเสมอไป ของแบบนี้อยู่ในมือคนดีก็มีประโยชน์ อยู่ในมือคนใจดำก็เป็นเสียดสังคม(พูดติดตลก)...”

(บทสัมภาษณ์วันที่ 16 เดือนมกราคม 2548)

ประโยชน์ของเว็บบอร์ดที่มีต่อเว็บไซต์ ในทัศนะของ “ทีห่าว” เพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสาร ความคิด ความเห็น ความรู้ เป็นสื่อที่ใช้งาน อยู่ใกล้ตัว และยังสามารถติดตามข่าวด่วนได้ทันใจ กว่าในหน้าเว็บเพจ

ความแตกต่างของเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจ็ลียงกับเว็บไซต์อื่นสำหรับ “ทีห่าว” คือ ในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจ็ลียงเป็นเหมือนบ้าน กันเอง ไม่ต้องพยายามสุภาพ อยู่แล้วเป็นตัวเอง รู้จักตัวกันเกือบทุกคน คนค่อนข้างน่าคบ การที่ชอบเจ็ลียง ฟังเพลงเจ็ลียงรู้เรื่อง ก็พอจะรับประกันได้ว่าคุยกันได้ ซึ่งหาได้ยากในเว็บบอร์ดอื่น ซึ่งต้องใช้เวลามากกว่าจะคุ้นเคย ทั้งคนในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจ็ลียงค่อนข้างตลก และเป็นตลกชนิดเดียวกัน ซึ่งในเว็บไซต์ไทยมุงก็จะมีคุณสมบัติใกล้เคียงกัน แต่ตลกกันคนละแบบกับเว็บไซต์เจ็ลียง ดังบทสัมภาษณ์

“...เว็บเจ็ลียงเป็นเหมือนบ้าน มีความเป็นกันเอง ไม่ต้องพยายามสุภาพ อยู่แล้วเป็นตัวเอง รู้จักตัวตนกันเกือบทุกคน คนที่หนูว่าค่อนข้างน่าคบ ใครเป็นยังไงก็เป็นอย่างนั้น คนที่ฟังเพลงเจ็ลียงรู้เรื่อง ก็พอเป็นเครื่องหมายรับประกันได้แล้วว่าคุยกันได้ แล้วก็คุยกันได้โดยไม่ต้องเสียเวลาอารมภบท อิม...ในเว็บไทยมุงก็คล้ายๆ นะ ตลกๆ เหมือนกัน แต่เค้าจะแฝงไปด้วยปรัชญาด้วย หนูเป็นพวกซีเกียจปรัชญา เลยไม่ค่อยเข้าไปแสดงความคิดเห็นอะไรที่นั่น...”

(บทสัมภาษณ์วันที่ 16 เดือนมกราคม 2548)

“ทีห่าว” ร่วมกิจกรรมที่มีในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจ็ลียงทุกครั้ง ส่วนเหตุที่เข้าเว็บไซต์เจ็ลียงเป็นประจำก็เพราะ เช็คข่าว ส่งข่าวเกี่ยวกับเจ็ลียง ตลอดจนอ่านข่าวคราว เรื่องราว และดูความเป็นไปของคนในเว็บไซต์

เพื่อนในเว็บสำหรับ "ทีหั่ว" จะมีข้อได้เปรียบกว่าเพื่อนร่วมงาน แยกเป็น ที่รู้จักตัว ซึ่งก็มี ทั้งสนิท และไม่สนิท บางคนก็กลายเป็นเพื่อนที่ตีที่สุดเลย ส่วนที่ไม่รู้จักตัว อ่านตัวหนังสือของเขา อย่างเดียว จะไม่รู้รู้สึกสนิทสนม

ข้อดีสำหรับคนในเว็บเจลีงคือ มักมี "รสนิยม" ใกล้เคียงกัน และยังมี "ทัศนคติ" ที่ คล้ายคลึงกันด้วย เนื่องจากเจลีงเป็นวงดนตรีที่แฝงทัศนคติอันดีไว้ในบทเพลงและงานเขียน ตลอดจนงานสื่อสารมวลชนอื่นๆของสมาชิกในวง ซึ่งต่างจากศิลปินอื่นที่จะนำเสนอในเรื่องของ อารมณ์เป็นหลัก และด้วยความที่เจลีงมีอายุกว่า 20 ปี สมาชิกวงดนตรีเจลีงทุกคนเป็นนัก สื่อมวลชน แฟนเพลงเจลีงเช่น "ทีหั่ว" จึงถูกบ่มเพาะความรู้สึกนึกคิดมาตั้งแต่เด็ก-วัยรุ่น คนใน เว็บซึ่งเคยฟังเพลงเดียวกัน อ่านหนังสือเล่มเดียวกัน ดูหนังเรื่องเดียวกัน จึงรวมตัวกันได้ง่าย และ ถูกคอกันเร็ว และข้อดีสำหรับการเลือกคบหาเพื่อนในเว็บสำหรับ "ทีหั่ว" คือ คนไหนไม่พอใจก็ไม่ ต้องคบ ไม่มีใครบังคับ ไม่เหมือนเพื่อนที่ต้องเรียนต้องทำงานร่วมกัน ที่เลี้ยงไม่ได้ ต้องปรับตัวหรือ ทนคบไปเรื่อยๆ ทั้งเพื่อนที่เรียนด้วยกันนั้น "ทีหั่ว" เห็นว่าถูกจับมาเจอ ไม่ได้วิ่งเข้ามาหาตนเอง อย่างเว็บเจลีง จึงมีทัศนคติ รสนิยมที่หลากหลาย ต้องหาคนที่มีความคิดที่คล้ายกัน ซึ่งคนที่ มีความคิดอย่างเจลีงในความคิดของ "ทีหั่ว" จะหายากในสังคมทั่วไป

และด้วยความที่ลักษณะประชากรในเว็บเจลีงมีความหลากหลาย ทั้งอายุ อาชีพ สาขา ความรู้ ถ้าเดือดร้อนหรือมีงานอะไร ก็สามารถขอความช่วยเหลือได้ครบวงจร เช่น คนในเว็บ แต่งงาน เราจะมีบุคลากรตั้งแต่ ช่างภาพ คนแต่งเพลง นักร้อง พิธีกร คนทำ presentation คน organize งาน เป็นต้น ในขณะที่เพื่อนที่เรียนหรือทำงานด้วยกันนั้นจะมีลักษณะใกล้เคียงกัน ต้อง ขอความช่วยเหลือกันเป็นทอดๆ

กิจวัตรของทีหั่ว คือ ช่วยงานอาสาต่างๆ ทั้งกิจกรรมของคณะที่เรียน และดูแลเว็บไซต์ (เจลีง และเว็บอื่นด้วย) อ่านหนังสือ วิเคราะห์งานเขียน

กรณีศึกษาที่ 4 : Picmee (นามสมมติ)

ระยะเวลาในการศึกษา ในกรณีศึกษานี้ ผู้วิจัยรู้จัก "Picmee" ผ่านตัวหนังสือบนเว็บ บอร์ดของเว็บไซต์เจลีง และได้เจอตัวจริงๆ ครั้งแรกใน "Meeting ปีใหม่วัดดวงฤติ พี่นี้รัก ทรามวัย ขอดวงใจโปรดเอื้ออาทร" ณ ร้านครัวในบ้าน หลังสวนลม เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2546 และได้เจอกันเป็นระยะ ทั้งจากการนัดมีที่ตั้งของเว็บไซต์ การนัดรับประทานอาหารร่วมกัน กับสมาชิกคนอื่นในเว็บไซต์ นัดดูการแสดงดนตรีไทย ตลอดจนงานเสวนาที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย

ด้วยกัน ผู้วิจัยขอคัดสัมภาษณ์ "Picmee" ครั้งแรกที่ร้านอาหารแห่งหนึ่งย่านลาดพร้าว เมื่อวันที่ 25 เดือนกรกฎาคม 2547 จากนั้นก็มีการพูดคุยเพิ่มเติมเมื่อเจอกันตามสถานที่ต่างๆ

ข้อมูลส่วนตัว "Picmee" เป็นผู้หญิง ปัจจุบันอายุ 27 ปี มีสถานภาพโสด เป็นคนกรุงเทพฯ โดยกำเนิด จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยในกรุงเทพฯ มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง ย่านอโศก มีรายได้ไม่ต่ำกว่าเดือนละ 10,000 บาท ปัจจุบันอาศัยอยู่กับครอบครัว

การเข้าสู่โลกของชุมชนบนอินเทอร์เน็ต "Picmee" เริ่มเล่นอินเทอร์เน็ตครั้งแรกประมาณปี 2538 ซึ่งเป็นช่วงที่อินเทอร์เน็ตเริ่มเข้ามาในเมืองไทยใหม่ๆ ด้วยความเป็นคนที่สนใจเทคโนโลยีใหม่ๆ จึงมีความสนใจที่จะหัดและทดลอง เธอกล่าวถึงการเข้าสู่โลกของชุมชนบนอินเทอร์เน็ตของตัวเอง ดังนี้

"...ที่เป็นคนสนใจไอทีอยู่แล้วนะคะ อะไรมาใหม่ก็เลยต้องลองใช้ ไม่งั้นจะกระวนกระวาย อย่างเน็ตก็เริ่มเล่นตั้งแต่ปี 38..."

(บทสัมภาษณ์วันที่ 25 เดือนกรกฎาคม 2547)

ก่อนมาประจำอยู่ในเว็บไซต์เจลีง ประจำอยู่ที่คาเฟ่ของเว็บไซต์พันทิป (www.pantip.com/cafe) เมื่อมีเว็บไซต์เจลีงในเดือนธันวาคม 2543 ก็เข้ามาประจำอยู่ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา เหตุที่เข้าเว็บไซต์เจลีงเพราะชอบวงดนตรีเจลีง พอเข้ามาก็ชอบเพื่อนๆ ที่คุยกันในเว็บไซต์เจลีง และเว็บไซต์นี้คนไม่เยอะเกินไป เธอกล่าวไว้ดังบทสัมภาษณ์ ดังนี้

"...ที่เข้าเว็บเจลีงก็เพราะที่ชอบเพลงเจลีง ชอบที่เจียบ(วัชระ ปานเอี่ยม) พอเข้ามาก็ชอบเพื่อนๆ ที่คุยกันในเว็บเจลีง ก่อนหน้านี้ก็อยู่ประจำที่พันทิป แต่พอมีเว็บเจลีงก็มาอยู่ที่นี้ คนมันไม่เยอะเกินไป ..."

(บทสัมภาษณ์วันที่ 25 เดือนกรกฎาคม 2547)

พฤติกรรมการเล่นอินเทอร์เน็ต ในแต่ละสัปดาห์ "Picmee" จะเข้าเล่นอินเทอร์เน็ตในที่ทำงาน (จันทร์ – ศุกร์) และเล่นที่บ้านในวันหยุด ประมาณ 20 – 30 ครั้ง ครั้งละ 10 – 15 นาทีเป็นอย่างน้อย เว็บไซต์ที่เข้าเป็นประจำคือ คือ www.chaliang.com , www.girafferecords.com , www.pantip.com , www.hotmail.com ดังบทสัมภาษณ์

“...ว่างเมื่อไหร่ก็เข้าเน็ต ส่วนใหญ่ก็เล่นในที่ทำงานแหละ วันละ 20 -30 ครั้ง แต่ครั้งละแว็บๆ 10 นาที 15 นาที แล้วแต่โอกาสจะอำนวย บางทีเวลาทำงานเครียดๆ ก็ต้องหาอะไรมาผ่อนคลายบ้าง ที่เข้าประจำก็เว็บเจสียง ยีราฟเร็คคอร์ด ฟันทิป แล้วก็อีอทมอลล์...”

(บทสัมภาษณ์วันที่ 25 เดือนกรกฎาคม 2547)

ความรู้สึกนึกคิด มุมมอง ค่านิยม ที่มีต่อชุมชนบนอินเทอร์เน็ต “Picmee” เห็นว่าเว็บบอร์ดเป็นสิ่งที่ควรมี แต่ไม่ทุกเว็บไซต์ ขึ้นอยู่กับจำนวนคนเข้ากระทู้ แต่ถ้ามีคนเข้ามา การมีเว็บบอร์ดก็เป็นพื้นที่ในการสร้างชุมชนที่ดี แต่ก็ต้องมีคนคอยควบคุมดูแลการใช้งานของเว็บบอร์ดด้วย เว็บบอร์ดมีประโยชน์ต่อเว็บไซต์ในแง่ที่ว่าจะมีสมาชิกเข้ามาเป็นประจำ เธอให้ทัศนะเรื่องนี้ไว้ดังนี้

“...เว็บบอร์ดเธอ...ที่ว่าควรมีนะ แต่ไม่ทุกเว็บ ขึ้นอยู่กับจำนวนคนเข้ากระทู้ แต่ถ้ามีคนเข้ามา การมีเว็บบอร์ดก็เป็นการสร้างชุมชนที่ดี แต่ต้องมีการคุมการใช้งานของเว็บบอร์ดด้วย ไม่งั้นเดี๋ยวม่...”

(บทสัมภาษณ์วันที่ 25 เดือนกรกฎาคม 2547)

“Picmee” เห็นว่าเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจสียงเป็นชุมชนที่สุภาพเรียบร้อย เป็นเหมือนคนรู้จักกัน คุยกันมากกว่าคนที่รู้จักกันทางโลกอินเทอร์เน็ตอื่น ทั้งมีกิจกรรมที่ค่อนข้างต่อเนื่อง ทั้งๆ ที่มีจำนวนสมาชิกไม่มาก เป็นชุมชนที่มีความแน่นแฟ้นดี “Picmee” เคยร่วมกิจกรรมที่มีทั้งในรูปแบบของเกมบนเว็บบอร์ด และการนัดมีที่ตั้ง และเคยร่วมกิจกรรมกับเว็บไซต์ฟันทิป ตอนจัดงาน โหมโรง กับ “Pitsie” และ “Amis” เธอกล่าวถึงเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจสียง ดังบทสัมภาษณ์

“...เว็บเจสียงเป็นชุมชนที่สุภาพเรียบร้อย ไม่ด่ากันแบบเสียๆ หายๆ อาจจะมีกัดกันบ้าง แต่ก็ยังเป็นนิสัยของแต่ละคนที่คนอื่น ๆ เข้าใจได้ ว่าเขาเป็นอย่างไร เลยไม่เคยมีเรื่องทะเลาะหรือผิดใจกัน...”

(บทสัมภาษณ์วันที่ 25 เดือนกรกฎาคม 2547)

นอกจากอาชีพที่ต้องทำ ในแต่ละวัน "Picmee" จะ เล่นอินเทอร์เน็ต ฟังเพลง ดูโทรทัศน์ ถ่ายภาพ "Picmee" เห็นว่า คนที่รู้จักกันผ่านเว็บบอร์ด หรือจะทำความรู้จักกันบนโลกจริง ไม่ได้มีความแตกต่างอะไรกัน คือมีคนหลากหลายประเภทปะปนกันไป ขึ้นอยู่ที่เราว่าจะเลือกคบใคร

กรณีศึกษาที่ 5 : Amis (นามสมมติ)

ระยะเวลาในการศึกษา ในกรณีศึกษานี้ ผู้วิจัยรู้จัก "Amis" ผ่านตัวหนังสือบนเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจลีง และได้เจอตัวจริงๆ ครั้งแรกใน "Meeting ปีใหม่วัดดวงฤดี พี่นักรักทรมวย ขอดวงใจโปรดเอื้ออาหาร" ณ ร้านครัวในบ้าน หลังสวนลม เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2546 และได้เจอกันเป็นระยะ ทั้งจากการนัดมีที่ตั้งของเว็บไซต์ การนัดเจอกันเองเพื่อรับประทานอาหารร่วมกันกับสมาชิกคนอื่นในเว็บไซด์ และนัดดูการแสดงดนตรีไทยด้วยกัน ผู้วิจัยขอนัดสัมภาษณ์ครั้งแรกที่ร้านอาหารย่านลาดพร้าว เมื่อวันที่ 8 เดือนกุมภาพันธ์ 2548 จากนั้นก็มีการพูดคุยเพิ่มเติมเมื่อเจอกันตามสถานที่ต่างๆ

ข้อมูลส่วนตัว "Amis" เป็นผู้หญิง มีอายุ 26 ปี มีสถานภาพโสด จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และกำลังศึกษาในระดับปริญญาโท ในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง มีรายได้โดยประมาณเดือนละ 12,000 บาท ปัจจุบันอาศัยอยู่กับครอบครัวที่จังหวัดสมุทรปราการ

การเข้าสู่โลกของชุมชนบนอินเทอร์เน็ต "Amis" เริ่มเล่นอินเทอร์เน็ตเมื่อ ปี 2539 เพราะใช้อีเมลติดต่อกับเพื่อน และเริ่มเข้าเว็บไซต์เจลีงเมื่อเดือนธันวาคม 2543 เหตุเพราะเป็นแฟนเพลงเจลีง เมื่อมีเว็บไซต์นี้เกิดขึ้นจึงเข้ามาตั้งแต่แรกเริ่ม เธอให้สัมภาษณ์การเข้าสู่โลกของชุมชนบนอินเทอร์เน็ตของตัวเอง ดังนี้

"...เราเริ่มเล่นเน็ตเมื่อปี 39 ตอนนั้นเราอยากใช้เมลติดต่อกับเพื่อนนะ เห็นเค้าส่งจดหมายหากัน น่าสนุกดี ไม่ต้องเสียเวลาในการเดินทางของจดหมาย ส่งปุ๊บได้ปั๊บ... ส่วนเว็บเจลีงก็เข้าตั้งแต่มันเริ่มมีเว็บไซด์นั่นแหละ คือเราติดตามข่าวของเจลีงตลอดนะ..."

(บทสัมภาษณ์วันที่ 8 เดือนกุมภาพันธ์ 2548)

พฤติกรรมการเล่นอินเทอร์เน็ต ในแต่ละสัปดาห์ "Amis" จะเข้าเล่นอินเทอร์เน็ต ประมาณ 7 – 10 ครั้ง ส่วนใหญ่จะเล่นที่ทำงาน ในช่วงเวลา 9.00 น. – 17.00 น. จำนวนเว็บไซต์ที่เข้าในแต่ละครั้ง 5 – 7 เว็บไซต์ โดยจะเข้า www.chaliang.com , www.pantip.com เป็นประจำ และเว็บที่เป็นสมาชิกอื่นๆ อีกนอกจากเว็บไซต์เจ็ลียงคือ เว็บพันทิป , กิ่งฉัตร , การ์ตูนบอร์ด และ Nora Robert board อีกด้วย เธอกล่าวถึงพฤติกรรมการเล่นอินเทอร์เน็ตของตัวเอง ดังบทสัมภาษณ์

"...เวลาส่วนใหญ่ของเราอยู่ที่ทำงานนะ เวลาเล่นเน็ตส่วนใหญ่ก็อยู่ที่นั่นด้วย อาทิตย์นึงก็เข้าทุกวันแหละ วันละครั้ง คือเข้าเน็ตทิ้งไว้เลย ว่างๆ เบื่อๆ ตอนไหนก็เข้าไป เข้าหลายเว็บอยู่เหมือนกัน อย่าง เจ็ลียง พันทิป กิ่งฉัตร การ์ตูนบอร์ด ต่างๆ..."

(บทสัมภาษณ์วันที่ 8 เดือนกุมภาพันธ์ 2548)

ความรู้สึกนึกคิด มุมมอง ค่านิยม ที่มีต่อชุมชนบนอินเทอร์เน็ต "Amis" เห็นว่าในแต่ละเว็บไซต์ควรมีเว็บบอร์ดไว้เพื่อแสดงความคิดเห็น หรือแลกเปลี่ยนข่าวสาร และพูดคุยกัน และในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจ็ลียงนั้นเพื่อนๆ จะมีความสนิทสนมกันมากกว่า เจอกันบ่อยกว่า คนที่อยู่ในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์อื่น ทั้งแวตวงที่เข้ามาคุยก็จะเป็นแวตวงแคบๆ เหมือนเป็นคนกันเอง เธอกล่าวถึงความรู้สึกนึกคิด มุมมอง ค่านิยม ที่มีต่อชุมชนบนอินเทอร์เน็ตไว้ ดังนี้

"...เราว่าในแต่ละเว็บไซต์ควรมีเว็บบอร์ดนะ เพื่อแสดงความคิดเห็น พูดคุยหรือแลกเปลี่ยนข่าวสารกันนะ เพื่อนในเว็บบอร์ดเราก็นิสัยกับเพื่อนๆ ในเว็บเจ็ลียงที่สุดแล้วละ คือมันได้เจอตักันด้วย คนที่เข้ามาก็พวกเดิมๆ ที่รู้จักกันอยู่แล้ว มันเลยรู้สึกเป็นกันเอง..."

(บทสัมภาษณ์วันที่ 8 เดือนกุมภาพันธ์ 2548)

"Amis" เคยเข้าร่วมกิจกรรมที่มีในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจ็ลียงหลายครั้ง ทั้งเล่นเกม ทำบุญ และมีที่ตั้ง เหตุที่เข้าเว็บเจ็ลียงเป็นประจำเพราะรู้สึกว่าเว็บนี้มีความอบอุ่น เป็นกันเอง คุยสนุก อยู่กันแบบพี่น้อง นอกจากงานที่ทำแล้ว กิจกรรมอย่างอื่นของ "Amis" คือ อ่านนิยาย อ่านการ์ตูน เล่นอินเทอร์เน็ต เล่นเกมออนไลน์ นอกจากนี้ "Amis" ยังเคยร่วมกิจกรรมที่เว็บไซต์เจ็ลียงร่วมกับเว็บไซต์พันทิปในการจัดงาน "โหมโรง@พันทิป" กับ "picmee" และ "Pitsie" ด้วย

กรณีศึกษาที่ 6 : ตามตะวัน (นามสมมติ)

ระยะเวลาในการศึกษา ในกรณีศึกษานี้ ผู้วิจัยรู้จัก "ตามตะวัน" ผ่านตัวหนังสือบนเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจสียง และได้เจอตัวจริงๆ ครั้งแรกจากการนัดรับประทานอาหารกันร่วมกับสมาชิกคนอื่นในเว็บไซต์ ที่ร้านอาหารแห่งหนึ่งย่านลาดพร้าว เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2547 และได้เจอกันเป็นระยะ ทั้งจากการนัดมีที่ตั้งของเว็บไซต์ และการนัดรับประทานอาหารร่วมกันกับสมาชิกคนอื่นในเว็บไซต์ ผู้วิจัยขอนัดสัมภาษณ์ "ตามตะวัน" ครั้งแรกที่ร้านอาหารแห่งหนึ่ง ในย่านถนนลาดพร้าว เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2548 จากนั้นก็มีการพูดคุยเพิ่มเติมเมื่อเจอกันตามสถานที่ต่างๆ

ข้อมูลส่วนตัว "ตามตะวัน" เป็นผู้หญิง อายุ 35 ปี มีสถานภาพโสด จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ มีอาชีพรับราชการ รายได้โดยประมาณเดือนละ 25,000 บาท

การเข้าสู่โลกของชุมชนบนอินเทอร์เน็ต "ตามตะวัน" เริ่มเล่นอินเทอร์เน็ตมาตั้งแต่ ปี 2540 เพราะมีความสนใจในด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี จากนั้นก็เล่นมาเรื่อยๆ แต่ก็ไม่ได้เข้าไปเล่นเกมออนไลน์ หรือเล่นตลอดเวลา ส่วนใหญ่จะใช้เพื่อหาข้อมูล อ่านข่าวสารต่างๆ ตลอดจนดูกิจกรรมที่น่าสนใจ และเข้าร่วมกิจกรรมนั้นๆ ตามโอกาส เธอกล่าวถึงการเข้าสู่โลกของอินเทอร์เน็ตไว้ ดังนี้

"...ที่เริ่มเล่นเน็ตตั้งแต่ปี 40 ที่สนใจเรื่องคอมพิวเตอร์ และพวกเทคโนโลยีอยู่ แล้วนะ เห็นว่าประโยชน์มันเยอะดีนะค่ะ สะดวกด้วย ที่เลยเกิดความอยากในการทำงาน เลยต้องศึกษา...แต่ก็ไม่ใช่ว่าพวกกระหน่ำเล่นตลอดเวลาเนะ เวลาเข้าก็จะเข้าไปหาข้อมูล อ่านข่าวสาร ติดตามกิจกรรมที่น่าสนใจ..."

(บทสัมภาษณ์วันที่ 25 เดือนมกราคม 2548)

หลังจากคอนเสิร์ตเรื่องราวบนแผ่นไม้ของเจสียง เมื่อเดือนธันวาคม 2543 ด้วยความชอบและติดตามวงดนตรีเจสียง "ตามตะวัน" จึงเริ่มเข้ามาสู่เว็บไซต์เจสียงตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา โดยก่อนหน้านี้ "ตามตะวัน" จะประจำอยู่เว็บไซต์พันทิป (www.pantip.com) เว็บไซต์บ้านนอก (www.bannok.com) และเว็บไซต์ทั่วไทย (www.taurthai.com)

พฤติกรรมการเล่นอินเทอร์เน็ต ใน 1 สัปดาห์ "ตามตะวัน" จะเข้าเล่นอินเทอร์เน็ตประมาณ 14 ครั้ง ในแต่ละครั้งใช้เวลา 6 – 8 ชั่วโมง โดยเล่นในที่ทำงาน และที่บ้าน ช่วงเวลาที่

เล่นคือ 9.00 น. - 1.00 น. เป็นประจำทุกวัน ในแต่ละครั้งจะเข้า www.chaliang.com , www.pantip.com , www.hotmail.com , www.yahoo.com, www.taurthai.com และเว็บท่องเที่ยวอื่นๆ เธอล่าถึงพฤติกรรมการเล่นอินเทอร์เน็ต ดังบทสัมภาษณ์

"...แต่ละอาทิตย์เล่นประมาณวันละสองรอบ ที่ทำงานรอบหนึ่ง แล้วก็ที่บ้านอีกรอบหนึ่ง ก็เข้าเน็ตตั้งแต่เช้าจนถึงเวลากลางคืน ที่ต้องทำงานด้วยละ ส่วนใหญ่เวลาที่เข้าเว็บก็จะมีเว็บเจลีก เว็บพันทิป ฮ็อตเมลล์ ยะฮู แล้วก็ทั่วไทย..."

(บทสัมภาษณ์วันที่ 25 เดือนมกราคม 2548)

ความรู้สึกนึกคิด มุมมอง ค่านิยม ที่มีต่อชุมชนบนอินเทอร์เน็ต "ตามตะวัน" เห็นว่าในแต่ละเว็บไซต์ ถ้าต้องการมีการสื่อสารระหว่างคนที่เข้าไปในเว็บไซต์นั้น ก็ควรจะมีเว็บบอร์ด และเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันด้วย เธอเห็นว่าเว็บบอร์ดของแต่ละเว็บไซต์เป็นเสมือนหน้าต่างที่ทำให้เราได้เข้าไปสู่โลกใหม่ ได้สัมผัสกับผู้คนที่แตกต่างกันหลากหลายกว่าที่ในชีวิตประจำวันจะได้พบเจอ และอาจนำมาซึ่งเพื่อนใหม่ในชีวิตจริงด้วย สำหรับความรู้สึกที่มีต่อเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจลีกนั้น เธอกล่าวว่าให้ความรู้สึกเป็นกันเอง คนเข้าไม่มากนัก ทำให้เป็นเว็บบอร์ดที่ไม่วุ่นวาย ผู้คนก็จะอยู่กันอย่างที่นื่อง ไม่ทะเลาะกัน เธอแสดงความรู้สึกนึกคิด มุมมอง ค่านิยม ที่มีต่อชุมชนบนอินเทอร์เน็ต ดังคำสัมภาษณ์ข้างล่าง

"...การมีบอร์ดของแต่ละเว็บ ที่ว่ามันแล้วแต่วัตถุประสงค์ของแต่ละเว็บนะ ถ้าต้องการมีการสื่อสารระหว่างผู้เข้าชมก็ควรมี..."

(บทสัมภาษณ์วันที่ 25 เดือนมกราคม 2548)

กรณีศึกษาที่ 7 : Prang (นามสมมติ)

ระยะเวลาในการศึกษา ในกรณีศึกษานี้ ผู้วิจัยรู้จัก "Prang" ผ่านตัวหนังสือบนเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจลีก และได้เจอตัวจริงๆ ครั้งแรกใน "Meeting ปีใหม่วัดดวงฤดี พี่นี้รักทราวมวัย ขอดวงใจโปรดเอื้ออาทร" ณ ร้านครัวในบ้าน หลังสวนลุม เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2546 และได้เจอกันเป็นระยะ ทั้งจากการนัดมีที่ตั้งของเว็บไซต์ และรับประทานอาหารร่วมกันกับสมาชิกคนอื่นในเว็บไซต์ ผู้วิจัยขอนัดสัมภาษณ์ครั้งแรกที่ร้านกาแฟแห่งหนึ่ง ในย่านเพลินจิต เมื่อวันที่ 24 เดือนตุลาคม 2547 จากนั้นก็มีการพูดคุยเพิ่มเติมเมื่อเจอกันตามสถานที่ต่างๆ

ข้อมูลส่วนตัว “Prang” ปัจจุบันอายุ 24 ปี เป็นผู้หญิง มีสถานภาพโสด จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพเป็นดีไซเนอร์ประจำบริษัทแห่งหนึ่งย่านราชประสงค์ รายได้ประมาณ 20,000 บาทต่อเดือน

การเข้าสู่โลกของชุมชนบนอินเทอร์เน็ต “Prang” เริ่มเล่นอินเทอร์เน็ตในปี 2544 เพราะมีคอมพิวเตอร์เป็นของตัวเอง เลยลองเล่นดูด้วยตัวเอง แต่ไม่เคยประจำอยู่เว็บไซต์ไหนมาก่อน จนกระทั่งได้เข้าสู่เว็บไซต์เจดียงเมื่อประมาณต้นปี 2545 เหตุที่เข้าเว็บไซต์เจดียงก็เพราะมีความชื่นชอบศิลปินเจดียง และชอบกิจกรรมในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจดียง และที่ยังเข้าเป็นประจำต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันก็เพราะได้รู้จักเพื่อนที่ถูกอัธยาศัยดี และชอบกิจกรรมที่มีอยู่ในเว็บไซต์ด้วย “Prang” กล่าวถึงการเข้าสู่โลกอินเทอร์เน็ตของตัวเอง ดังบทสัมภาษณ์

“...พอ “Prang” เริ่มมีคอมพิวเตอร์เป็นของตัวเอง ก็เลยลองเข้าดู มันสะดวกดี ไม่ต้องไปนั่งเล่นที่ร้าน ไม่งั้นก็คงไม่พยายามหัด เป็นพวกไม่ค่อยมีความพยายามด้านนี้เท่าไรนะที่ ส่วนเว็บเจดียงก็เริ่มเข้าตอนปี 45 ตอนแรกเลยเพราะชอบเจดียง แต่ที่อยู่มาประจำก็เพราะชอบกิจกรรมที่มีในเว็บ แล้วก็เพราะเพื่อนๆ ที่อยู่เว็บด้วย...”

(บทสัมภาษณ์วันที่ 24 เดือนตุลาคม 2547)

พฤติกรรมการเล่นอินเทอร์เน็ต ใน 1 สัปดาห์ “Prang” จะเข้าเล่นอินเทอร์เน็ตประมาณ 4 – 7 ครั้ง โดยใช้เวลาอย่างต่ำครั้งละประมาณ 3 ชั่วโมง จำนวนเว็บไซต์ที่เข้าในแต่ละครั้งอยู่ที่ 4 – 6 เว็บไซต์ เช่น www.chaliang.com , www.pantip.com , www.hotmail.com , www.yahoo.com และ game online แต่ก็ไม่ได้เข้าเป็นสมาชิกในเว็บไซต์ใด ส่วนใหญ่แล้วจะเข้าเล่นอินเทอร์เน็ตที่บ้าน โดยในช่วงวันจันทร์ – วันพุธ จะเล่นอินเทอร์เน็ตเกือบทั้งวัน ส่วนในวันพฤหัสบดี – วันอาทิตย์ จะเข้าเล่นอินเทอร์เน็ตในช่วง 22.00 น. -1.00 น. ดังที่เธอให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่นอินเทอร์เน็ต ดังนี้

“...แต่ละอาทิตย์ “Prang” จะเข้าเล่นอินเทอร์เน็ตประมาณ 4 – 7 ครั้ง ค่ะ ครั้งละประมาณ 3 ชั่วโมง วันทำงานจันทร์ถึงพุธก็เล่นที่ทำงาน ที่เหลือก็เล่นที่บ้าน แต่ละครั้งก็เข้า 4-6 เว็บนะค่ะ อย่างเว็บเจดียง ฟันทิป แล้วก็เช็คเมลกับ ฮ็อตเมล แล้วก็ยูเอชเอ็ม อ้อ แล้วก็เล่นเกมออนไลน์ด้วยค่ะ...”

(บทสัมภาษณ์วันที่ 24 เดือนตุลาคม 2547)

ความรู้สึกนึกคิด มุมมอง ค่านิยม ที่มีต่อชุมชนบนอินเทอร์เน็ต “Prang” เห็นว่าในแต่ละเว็บไซต์ควรมีเว็บบอร์ด เพื่อการพัฒนา แลกเปลี่ยนข้อมูล เสนอแนะเรื่องราว และความคิดเห็นต่อประเด็นต่างๆ ร่วมกัน ทั้งยังทำให้เว็บนั้นๆ มีความเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง และตามมาด้วยการพัฒนาของเว็บ เธอกล่าวถึงทัศนะของเธอเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด มุมมอง ค่านิยม ที่มีต่อชุมชนบนอินเทอร์เน็ต ดังนี้

- “...Prang คิดว่าการมีเว็บบอร์ดของแต่ละเว็บไซต์ มันแล้วแต่ลักษณะของเว็บนะค่ะที่ แต่จริงๆ แล้วมันก็ควรจะมีเพื่อการพัฒนา แลกเปลี่ยนข้อมูล เสนอแนะต่างๆ แล้วมันก็ทำให้เว็บมีความเคลื่อนไหวด้วยนะค่ะ...”

(บทสัมภาษณ์วันที่ 24 เดือนตุลาคม 2547)

“Prang” เห็นว่าในกระดานคุยกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เสนอแนะ ของความช่วยเหลือ และมีกิจกรรมที่หลากหลาย ไม่จำกัดในด้านหนึ่งด้านใดเป็นพิเศษ ลักษณะการสื่อสารมีความละมุนละม่อม ไม่หยาบคาย เป็นเว็บเปิดแต่ก็ไม่กว้างจนเกินไป เพราะคนที่เข้ามานั้นจะมีความชอบในวงดนตรีเจดียงเป็นพื้นฐาน ถึงจะคุยกันรู้เรื่อง คนที่เขาไม่เคยฟังเพลงเจดียงก็คงไม่อยากรู้เรื่อง หรือแม้ไม่เคยฟัง แต่ถ้าสนใจเขาถึงจะเข้า ฉะนั้นคนที่เข้ามาจึงมีมุมมอง และทัศนคติที่คุยกันได้

สำหรับกิจกรรมที่มีอยู่ในแต่ละเว็บบอร์ดนั้น “Prang” เห็นว่ากิจกรรมที่มีอยู่ในเว็บบอร์ดนั้น เป็นประโยชน์ต่อสังคม เพราะแต่ละครั้งก็จะมีจุดประสงค์เพื่อส่วนรวมเป็นหลัก และ “Prang” เองก็เคยเข้าร่วมกิจกรรมของเว็บบอร์ด หลายครั้ง ทั้งเล่นเกมในเว็บบอร์ด และกิจกรรมในโลกจริง คนที่เข้ามาในเว็บไซต์เจดียงจะเป็นคนที่มีความคิด ชัดเจน เมื่อมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทุกคนจึงมีแนวความคิดที่แตกต่างกัน ทำให้การพูดคุยมีความสุขสนุกสนาน และหัวข้อที่นำมาคุยนั่นก็มีความหลากหลาย ไม่เหมือนเพื่อนในที่ทำงาน ที่มีประเด็นคุยกันน้อย

ในแต่ละวัน นอกจากอาชีพประจำ กิจกรรมที่ “Prang” ทำ ก็คือ อ่านหนังสือ เล่นเกมส์ Raganrok เล่นอินเทอร์เน็ต และประดิษฐ์ของจุกจิก

กรณีศึกษาที่ 8: หมีสมอง (นามสมมติ)

ระยะเวลาในการศึกษา ในกรณีศึกษานี้ ผู้วิจัยรู้จัก “หมีสมอง” ผ่านตัวหนังสือบนเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจดียง และได้เจอตัวจริงๆ ครั้งแรกจากการนัดรับประทานอาหารกันร่วมกับสมาชิกคนอื่นในเว็บไซต์ ที่ร้านอาหารแห่งหนึ่งย่านลาดพร้าว เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2547 และได้

เจอกันเป็นระยะ ทั้งจากการนัดมีที่ตั้งของเว็บไซต์ การนัดรับประทานอาหารกันกับสมาชิกคนอื่นใน เว็บไซต์ นัดดูการแสดงดนตรีไทยด้วยกัน ผู้วิจัยขอนัดสัมภาษณ์ครั้งแรกที่ห้องพักของ "Pitsie" ใน ย่านอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ เมื่อวันที่ 2 เดือนกุมภาพันธ์ 2548 จากนั้นก็มีการพูดคุยเพิ่มเติมเมื่อเจอกันตามสถานที่ต่างๆ

ข้อมูลส่วนตัว "หมีสมอง" อายุ 30 ปี เป็นผู้หญิง มีสถานภาพโสด จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ ปัจจุบันมีอาชีพรับจ้าง มีรายได้ในแต่ละเดือนไม่ต่ำกว่า 20,000 บาท

การเข้าสู่โลกของชุมชนบนอินเทอร์เน็ต "หมีสมอง" เริ่มเล่นอินเทอร์เน็ตเมื่อ ปี 2543 เพราะอยากรู้อยากลองเล่นดูว่าเป็นอย่างไร "หมีสมอง" ไม่เคยประจำอยู่เว็บไซต์อื่นมาเลย จนกระทั่งมีนิทรรศการเรื่องราวบนแผ่นไม้ เมื่อกลางปี 2544 จึงได้เริ่มเข้าเว็บไซต์เจเลียง สาเหตุที่เข้าเว็บไซต์เจเลียงก็เพราะมีความผูกพันกับบทเพลงของเจเลียง และพอเข้ามาในเว็บก็ถูกชะตากับผู้คนที่อยู่ในเว็บไซต์ "หมีสมอง" กล่าวถึงการเข้าสู่โลกของชุมชนบนอินเทอร์เน็ตของตัวเอง ดังนี้

"...ด้วยความอยากรู้อยากลองเลยละ เจอเพื่อนๆ ดากดางบ่อยๆ ด้วยว่าเป็นเต่า แต่ก็ไม่เคยประจำอยู่เว็บไหนมาก่อนเลยนะ จนกระทั่งมารู้จักเว็บเจเลียงตอนไปดูมินิทรรศการเรื่องราวบนแผ่นไม้ เมื่อกลางปี 2544 ก็ลองเข้า แล้วก็ติดใจอยู่ประจำมาเรื่อยๆ..."

(บทสัมภาษณ์วันที่ 2 เดือนกุมภาพันธ์ 2548)

พฤติกรรมการเล่นอินเทอร์เน็ต ส่วนใหญ่ "หมีสมอง" จะเข้าเล่นอินเทอร์เน็ตในที่ทำงาน และร้านอินเทอร์เน็ต ช่วงเวลาที่เล่นจะเป็นช่วงกลางวันเพราะเป็นช่วงเวลาที่ว่างเว้นจากงานและกิจกรรมอื่นๆ เว็บไซต์ที่เข้าเป็นประจำ คือ www.chaliang.com , www.hotmail.com ดังบทสัมภาษณ์

"...เล่นที่ร้านเป็นส่วนใหญ่ นานๆ ทีถึงจะเล่นที่ทำงาน คือไม่ได้นั่งประจำอยู่ที่คอมนะ เลยไม่ได้เข้าบ่อยๆ ก็อาศัยเล่นตามร้านในเวลากลางวัน ที่เข้าๆ อยู่ก็มีเว็บเจเลียง แล้วก็เช็คเมลที่ฮ็อตเมลนะ..."

(บทสัมภาษณ์วันที่ 2 เดือนกุมภาพันธ์ 2548)

ความรู้สึกนึกคิด มุมมอง ค่านิยม ที่มีต่อชุมชนบนอินเทอร์เน็ต "หมีสมอง" เห็นว่าในแต่ละเว็บไซต์ ควรจะมีเว็บบอร์ดเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารกันของคนที่อยู่ในเว็บ เพราะเป็นที่แสดงความคิดเห็นกันและกัน เป็นช่องทางการสื่อสารสาธารณะ ได้รับรู้ความคิดเห็นของคนอื่น และบอกความคิดของเราด้วย "หมีสมอง" มีความรู้สึกนึกคิด มุมมอง ค่านิยม ต่อชุมชนบนอินเทอร์เน็ต ดังนี้

"...พีคิดว่าในแต่ละเว็บมันก็ควรที่จะมีเว็บบอร์ดนะ จะได้ติดต่อสื่อสารกันได้ และมีปฏิสัมพันธ์กันได้ด้วย ไม่งั้นก็เข้าไปอ่านๆ อย่างเดียว มันก็ไม่รู้สึกอะไรกับเว็บนั้นเท่าไร เข้าไปแล้วก็แล้วกัน..."

(บทสัมภาษณ์วันที่ 2 เดือนกุมภาพันธ์ 2548)

เหตุที่เข้าเว็บไซต์เจ็ลียงเป็นประจำ เพราะเข้าเว็บบอร์ด เพื่อดูว่ามีอะไร และดูว่าใครเป็นยังไงกันบ้าง ดูความเคลื่อนไหวของกิจกรรม และเห็นว่า เว็บเจ็ลียงเป็นเว็บที่รู้จักตัวกันจริงๆ คุยหรือแสดงความคิดเห็นอะไรก็จะสบายใจว่า แสดงทัศนะกับใคร ส่วนเว็บอื่นจะคุยกันไม่ค่อยถูกเรื่องถูกประเด็น ตัววนเยอะ แม้สมาชิกในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจ็ลียงจะมีลักษณะกวนๆ แต่ก็มีหลักการ คือไม่ได้เที่ยววระรานใครไปทั่ว มีอะไรก็จะพูดตรงๆ มีเหตุมีผล ที่ยอมรับได้ "หมีสมอง" เห็นว่าสมาชิกในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจ็ลียงนั้น ต่างจากเว็บไซต์อื่นตรงที่ ได้รู้จักตัวตนหลังนามแฝง ได้พูดคุยแบบรู้จักกัน มีความผูกพันกันในโลกจริง ดังบทสัมภาษณ์ ดังนี้

"...ในเว็บเจ็ลียง เราได้รู้จักตัวตนกันหลังนามแฝง เลยรู้สึกว่าได้คุยแบบรู้จักตัวตนกัน เลยคุยกันได้สบายใจ จะได้รู้ว่าแสดงความคิดเห็นอยู่กับใคร มันมีความผูกพันกันแบบมีตัวตน..."

(บทสัมภาษณ์วันที่ 2 เดือนกุมภาพันธ์ 2548)

นอกจากนี้ "หมีสมอง" ได้ร่วมกิจกรรมที่มีในในเว็บไซต์หลายครั้ง เช่น ไปทำบุญบ้านสงเคราะห์เด็ก ไปโรงเรียนสอนคนตาบอด เป็นต้น

กรณีศึกษาที่ 9 : ดูก (นามสมมติ)

ระยะเวลาในการศึกษา ในกรณีศึกษานี้ ผู้วิจัยรู้จัก "ดูก" ผ่านตัวหนังสือบนเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจ็ลียง และได้เจอตัวจริงๆ ครั้งแรกใน "Meeting ปีใหม่วัดดวงฤดี พี่นี้รักทรมวย ขอดวงใจโปรดเอื้ออาทร" ณ ร้านครัวในบ้าน หลังสวนลุม เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2546 และได้

เจอกันเป็นระยะ ทั้งจากการนัดมีที่ตั้งของเว็บไซต์ และการนัดรับประทานอาหารกันกับสมาชิกคนอื่นในเว็บไซต์ ผู้วิจัยขอนัดสัมภาษณ์ครั้งแรกที่ร้านอาหารแห่งหนึ่ง ในย่านถนนลาดพร้าว เมื่อวันที่ 9 เดือนตุลาคม 2547 จากนั้นก็มีการพูดคุยเพิ่มเติมเมื่อเจอกันตามสถานที่ต่างๆ

ข้อมูลส่วนตัว "ตุ๊ก" เป็นผู้ชาย ปัจจุบันอายุ 27 ปี มีสถานภาพโสด จบการศึกษาระดับอนุปริญญา และกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ควบคู่กับการทำงานบริษัทของครอบครัว มีรายได้ประมาณเดือนละ 50,000 บาท

การเข้าสู่โลกของชุมชนบนอินเทอร์เน็ต "ตุ๊ก" เริ่มเล่นอินเทอร์เน็ตเมื่อกลางปี 2545 และเข้าเว็บไซต์เจลีงเมื่อเดือนธันวาคม 2545 ด้วยความชอบผลงานของวงดนตรีเจลีง และก่อนที่จะเข้ามาสู่เว็บไซต์เจลีงนั้น "ตุ๊ก" เคยประจำอยู่ที่ www.patid.com และ www.prartmusic.com "ตุ๊ก" ได้กล่าวถึงการเข้าสู่โลกของชุมชนบนอินเทอร์เน็ตของตน ดังบทสัมภาษณ์

"...ผมเริ่มเล่นเน็ตตอนกลางปี 45 ตอนแรกที่เล่นเน็ตก็เพราะได้ยินคนเค้าพูดถึงกันเยอะ แล้วเราไม่รู้เรื่องกับเค้าคุยกันเค้าก็ไม่ได้ เลยต้องหัดเล่น จากนั้นไม่นานประมาณปลายปีก็เข้าเว็บเจลีง..."

(บทสัมภาษณ์วันที่ 9 เดือนตุลาคม 2547)

พฤติกรรมการเล่นอินเทอร์เน็ต "ตุ๊ก" จะเข้าเล่นอินเทอร์เน็ตประมาณ 7 ครั้งต่อสัปดาห์ ครั้งละ 6 – 8 ชั่วโมง ส่วนใหญ่แล้วจะเล่นที่บ้าน ในช่วงเวลา 18.00 น. – 02.00 น. เว็บไซต์ที่เข้าเป็นประจำ คือ www.chaliang.com , www.pantip.com , www.marshaclub.com , www.patid.com , www.oldsonghome.com , www.wasusin.com

"...ผมเล่นเน็ตประมาณว่าทุกวันนะแหละ เล่นที่บ้านตอนหลังเลิกงาน ครั้งละ 6-8 ชั่วโมง ตั้งแต่หกโมงถึงประมาณตีสอง ที่เข้าประจำก็มีอยู่ประมาณ 5-6 เว็บ เช่น เว็บเจลีง พันทิป มาช้าคลับ เว็บเพลงเก่า..."

(บทสัมภาษณ์วันที่ 9 เดือนตุลาคม 2547)

ความรู้สึกนึกคิด มุมมอง ค่านิยม ที่มีต่อชุมชนบนอินเทอร์เน็ต "ตุ๊ก" เห็นว่าในแต่ละเว็บไซต์ ควรมีเว็บบอร์ด เพราะสมาชิกจะได้สามารถแสดงความคิดเห็นได้ และใช้ในการประกาศข่าวสารต่างๆ และทำกิจกรรมร่วมกัน และในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจลีงไม่มีระบบสมัคร

สมาชิก และสมาชิกก็มีไม่มาก แต่สมาชิกทำอะไรก็รู้สึกเป็นกันเอง เหมือนเป็นบ้านที่มีแต่ญาติพี่น้องกัน “ตุ๊ก” ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด มุมมอง ค่านิยม ที่มีต่อชุมชนบนอินเทอร์เน็ต ไว้ ดังนี้

“...ผมคิดว่าแต่ละเว็บควรมีเว็บบอร์ดนะ เพราะสมาชิกจะได้สามารถแสดงความคิดเห็นได้ ใช้ในการประกาศข่าว และทำกิจกรรม อย่างเว็บบอร์ดของเจ็ลียง ที่มีสมาชิกเข้ามาสมัคร มีทั้งบ่น บอกกล่าวงานโน้นงานนี้ คนที่เข้ามาก็รู้สึกเป็นกันเองดี...”

(บทสัมภาษณ์วันที่ 9 เดือนตุลาคม 2547)

กิจกรรมที่มีในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจ็ลียง “ตุ๊ก” เห็นว่าให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน และสามารถทำตอนไหน ที่ใดก็ได้ ตามสะดวก “ตุ๊ก” เคยร่วมกิจกรรมที่มีอยู่หลายครั้ง และถ้ามีเกมมาเล่น ก็จะร่วมเล่นด้วยทุกครั้ง เพราะเป็นเกมที่สนุก แปลก ไม่เจอจากที่อื่น สำหรับกิจกรรมทางสังคมของเว็บไซต์เจ็ลียง ที่พบปะตัวกันจริงๆ “ตุ๊ก” ก็จะเข้าร่วมเป็นประจำ ทั้งนัดพบปะสังสรรค์ หรือทำกิจกรรมการกุศล ที่เข้าเว็บเจ็ลียงเป็นประจำเรื่อยมาก็เพราะชื่นชอบในบรรยากาศ รสนิยม ของสมาชิก และแม้จะมีคนอยู่ไม่มากเหมือนเว็บอื่น แต่ก็มีกิจกรรมสมัคร ทำให้สนิทสนมคุ้นเคยกัน และสมาชิกในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจ็ลียงนั้นเป็นกลุ่มคนที่รักสังคม เห็นได้จากการทำกิจกรรมเพื่อสังคมมาโดยตลอด

คนที่รู้จักในเว็บไซต์มีความแตกต่างจากเพื่อนร่วมงาน เพราะเป็นคนที่มาจากแหล่งที่หลากหลาย ทั้งอาชีพ และฐานะ แต่มีความตรงกันในเรื่องของรสนิยม จึงพูดคุยกันได้

กรณีศึกษาที่ 10 : บีเจ็ยๆ (นามสมมติ)

ระยะเวลาในการศึกษา ในกรณีศึกษานี้ ผู้วิจัยรู้จัก “บีเจ็ยๆ” ผ่านตัวหนังสือบนเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจ็ลียง และได้เจอตัวจริงๆ ครั้งแรกใน “Meeting ปีใหม่วัดดวงฤดี พี่นี้รักทราวมวย ขอดวงใจโปรดเอื้ออาทร” ณ ร้านครัวในบ้าน หลังสวนลุม เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2546 และได้เจอกันเป็นระยะ ทั้งจากการนัดมีที่ตั้งของเว็บไซต์ และจากการรับประทานอาหารกันกับสมาชิกคนอื่นในเว็บไซต์ ผู้วิจัยขอสัมภาษณ์ “บีเจ็ยๆ” ครั้งแรกที่บริษัทของ “บีเจ็ยๆ” ในย่านถนนลาดพร้าว เมื่อวันที่ 30 เดือนพฤศจิกายน 2547 จากนั้นก็มีการพูดคุยเพิ่มเติมเมื่อเจอกันตามสถานที่ต่างๆ

ข้อมูลส่วนตัว “บีเจ๊ๆ” เป็นผู้หญิง มีอายุ 27 ปี สถานภาพโสด จบการศึกษาระดับปริญญาโท ประกอบธุรกิจส่วนตัว โดยมีกิจการอยู่ที่ถนนลาดพร้าว มีรายได้โดยเฉลี่ยประมาณเดือนละ 120,000 บาท

การเข้าสู่โลกของชุมชนบนอินเทอร์เน็ต “บีเจ๊ๆ” เริ่มเข้าสู่อินเทอร์เน็ตครั้งแรกเมื่อปี 2536 เพราะเรียนเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เลยต้องเรียน ต้องใช้อินเทอร์เน็ตด้วย เริ่มเข้าเว็บเจดีย์เมื่อต้นปี 2546 ก่อนที่จะเข้ามาประจำอยู่ในเว็บไซต์เจดีย์ บีเจ๊ๆ จะใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อรับ-ส่งจดหมาย ใน www.yahoo.com และ www.hotmail.com และเว็บไซต์ของบริษัท “บีเจ๊ๆ” เข้าเว็บไซต์เจดีย์หลังจากดูเทปบันทึกภาพคอนเสิร์ตเรื่องราวบนแผ่นไม้ ใน 1 สัปดาห์ จึงได้รู้ว่าเว็บไซต์เจดีย์ด้วย เธอกล่าวถึงการเข้าสู่โลกของชุมชนบนอินเทอร์เน็ตไว้ ดังนี้

“...ที่เริ่มเข้าเล่นเน็ตตั้งแต่ปี 36 ต้องเรียน ต้องใช้ เลยต้องหัดค่ะ แต่ก็ไม่ได้เข้าไปในเว็บไร้อะไรมากมาย มีก็เช็คเมล ในยะฮู กับฮ็อตเมล แล้วก็เข้าเว็บของบริษัท จนปี 46 ได้ดูเทปคอนเสิร์ตเรื่องราวบนแผ่นไม้ ได้รู้ว่ามีเว็บเจดีย์ ก็เลยเข้า แล้วก็มาประจำอยู่นี่ละค่ะ...”

(บทสัมภาษณ์วันที่ 30 เดือนพฤศจิกายน 2547)

พฤติกรรมการเล่นอินเทอร์เน็ต “บีเจ๊ๆ” เข้าเล่นอินเทอร์เน็ตทุกวัน ในแต่ละครั้งจะเข้าประมาณ 7 เว็บไซต์ คือ www.chaliang.com, www.hotmail.com, www.yahoo.com, www.google.co.th, www.kapook.com, www.hunsa.com และ www.sanook.com ช่วงเวลาที่ “บีเจ๊ๆ” เข้าเล่นอินเทอร์เน็ตคือ 08.00 น. – 24.00 น. ส่วนใหญ่จะเล่นอินเทอร์เน็ตทั้งที่บ้านและที่ทำงาน เธอกล่าวถึงพฤติกรรมการเล่นอินเทอร์เน็ตของเธอไว้ดังนี้

“...ส่วนใหญ่ก็จะเล่นทุกวัน เข้าเน็ตไว้ทั้งวัน ว่างๆ ก็จะเข้าเว็บอ่านโน่นอ่านนี่ ที่เข้าประจำก็มีเว็บเจดีย์ กระปุก ھرรษา สนุก เว็บกูเกิ้ล แล้วก็เช็คเมลในยะฮู กับฮ็อตเมล เล่นทั้งที่บ้านแล้วก็ที่ทำงาน คือมันอยู่ในบริเวณเดียวกันนั่นแหละ ไม่ค่อยได้ไปไหน...”

(บทสัมภาษณ์วันที่ 30 เดือนพฤศจิกายน 2547)

ความรู้สึกนึกคิด มุมมอง ค่านิยม ที่มีต่อชุมชนบนอินเทอร์เน็ต ในแต่ละเว็บไซต์ “บีเจ๊ๆ” เห็นว่าควรจะมีเว็บบอร์ด เพราะจะได้มีการแสดงความสัมพันธ์ที่มีต่อเว็บไซต์นั้นๆ เป็นภาพสะท้อนให้กับเว็บไซต์ด้วยว่ามีการตอบรับมากน้อยแค่ไหน ดังบทสัมภาษณ์

“...เว็บบอร์ดเหนือ...ที่ว่าควรมีนะ เพราะจะได้มีการแสดงความคิดเห็นที่มีต่อเว็บ
นั้นๆ ด้วยละ แล้วก็จะได้เห็นว่าคนที่เข้ามาในแต่ละเว็บเป็นยังไง...”

(บทสัมภาษณ์วันที่ 30 เดือนพฤศจิกายน 2547)

ความแตกต่างระหว่างเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจลีง กับเว็บบอร์ดของเว็บไซต์อื่นๆ
“บีเจีย” เห็นว่า ในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจลีงนั้นเป็นสังคมที่คนในเว็บส่วนใหญ่จะรู้จักกันมา ได้
เจอหน้าและพบคุยกันมาในโลกจริง ดังบทสัมภาษณ์

“...ในกระดานคุยกันเป็นสังคมที่คนในเว็บส่วนใหญ่รู้จักตัวจริงๆ เป็นๆ ได้เจอหน้า
ได้คุยกัน เวลาแสดงความเห็นอะไรก็ได้เต็มที่เลยนะค่ะ...”

(บทสัมภาษณ์วันที่ 30 เดือนพฤศจิกายน 2547)

สรุป

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะลึกเริ่มเข้าเล่นอินเทอร์เน็ตครั้งแรก
อยู่ในช่วงปี 2536 – 2545 โดยบีเจีย เจีย เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะลึกคนแรกที่เข้าสู่โลกของ
อินเทอร์เน็ตในปี 2536 และ ดุ๊กเป็น คนสุดท้ายที่เริ่มเล่นอินเทอร์เน็ต คือในปี 2545

ก่อนที่จะเข้ามาอยู่ในเว็บไซต์เจลีง กลุ่มตัวอย่างทุกคนล้วนเคยเข้าเว็บไซต์อื่นมาก่อน มี
ทั้งที่เข้าไปแสดงตัวเป็นสมาชิกในเว็บไซต์นั้นๆ และที่เข้าไปเพื่อสืบค้นข้อมูล และติดตามข่าวสาร
เพียงอย่างเดียว โดยเจลีงแล้วกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเล่นอินเทอร์เน็ตทุกวัน และจะเล่นในที่
ทำงานและที่บ้าน มีเพียงกรณีเดียวที่เล่นในบ้านให้บริการอินเทอร์เน็ต

การเข้าสู่เว็บไซต์เจลีงของผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะลึก ส่วนใหญ่จะเริ่มเข้าเว็บไซต์
เจลีงตั้งแต่ช่วงแรกที่มีเว็บไซต์นี้เกิดขึ้น ซึ่งเว็บไซต์เจลีงกำเนิดขึ้นตั้งแต่เดือนธันวาคม 2543 คือ
ในช่วงที่มีคอนเสิร์ตเรื่องราวบนแผ่นไม้ (คอนเสิร์ตครั้งสุดท้ายของวงดนตรีเจลีง) ทุกคนที่เข้ามา
เว็บไซต์เจลีงในตอนแรกมีเหตุผลในทางเดียวกันคือ มีความชื่นชอบวงดนตรีเจลีง ทั้งตัวเพลง
และตัวศิลปิน และเมื่อเข้ามาในเว็บบอร์ด จากความที่มีความชื่นชอบและสนใจในสิ่งเดียวกัน ทำ
ให้เกิดความรู้สึกสนิทสนมกัน และอยู่ในเว็บบอร์ดนี้เรื่อยมา

4.2 แบบแผนหรือวิถีชีวิตของคนที่เข้าไปในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลียง

จากการที่คนในปัจจุบันจำนวนมากต้องนั่งทำงานหน้าจอคอมพิวเตอร์ ทำให้เกิดความเหงาขึ้นในความรู้สึก พวกเขาจึงคลายความรู้สึกนั้นด้วยการเข้าไปเป็นสมาชิกในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์แตกต่างกันไป เพื่อให้รู้สึกว่ามีเพื่อน และเมื่อพวกเขาอยู่ร่วมกันก็จะเกิดความรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน สร้างสิ่งที่ยึดถือ และปฏิบัติร่วมกัน

สมาชิกในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลียงก็เช่นกัน พวกเขาได้สร้างกิจกรรมในกระดานคุยกันขึ้น โดยกิจกรรมนั้นได้พยายามสะท้อนความเป็นเจเลียง คือ การตระหนักถึงสังคม คือจะมีการสร้างกิจกรรมขึ้นมาทำร่วมกัน อยู่เป็นระยะ เช่น การไปทำบุญที่สถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านมหาเมฆ, โรงเรียนสอนคนตาบอด

สำหรับกิจกรรมล่าสุดที่ตรงกับช่วงที่ผู้วิจัยทำการศึกษา คือทางสมาชิกในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลียง ได้คิดโครงการให้ทุนการศึกษาเด็กชั้นประถม โดยในเบื้องต้นจะให้จนกว่าจะเรียนจบระดับประถมศึกษา ใช้ชื่อโครงการว่า “ลูกเจเลียง” โดยตั้งกระตุ้รับบริจาคเงิน และสิ่งของ เพื่อนำไปบริจาคเป็นทุนสำหรับโรงเรียนประถมในถิ่นทุรกันดาร และเป็นเงินทุนไว้สำหรับการมีบุตรร่วมกัน โดยชมรมจะนำสิ่งของไปบริจาค และค้นหา “ลูกเจเลียง” เพื่อสนับสนุนอุปกรณ์การศึกษาเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์ แต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ เช่นกระตุ้ 07773 ที่เป็นกระตุ้แรกในการเชิญชวนและกล่าวถึงกิจกรรมดังกล่าว ดังข้อความต่อไปนี้

“...หากท่านต้องการมีบุตรร่วมกันกับชาวชมรม ไม่ต้องคลอด ไม่ต้องผลิตเอง ไม่ต้องให้ใครช่วยผลิต ขอเชิญมาเลี้ยงลูกอุปถัมภ์กับเรา รับบริจาคไม่อั้น เงินบาท เงินดอลลาร์ เงินยูโร เงินปอนด์ เงินกีบ ฯลฯและสิ่งของเพื่อนำไปบริจาคเป็นทุนสำหรับโรงเรียนประถมในถิ่นทุรกันดาร และเป็นทุนสำหรับการมีบุตรร่วมกัน ชมรมจะนำสิ่งของไปบริจาคและค้นหา “ลูกเจเลียง” ประมาณกลางเดือนกันยายนี่...”

ข้อความจากกระตุ้ 07773 โดยคุณ : โฆษกประจำสำนักคนสนิทฯ
ตั้งกระตุ้เมื่อวันที่ 9 ส.ค. 2547

นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมอื่นๆ ที่สมาชิคนำมาบอกกล่าวกันในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลียง คือ ช่วยประชาสัมพันธ์และชวนกันเป็นอาสาสมัคร บริจาคสิ่งของช่วยผู้ประสบภัยสึนามิที่ชายฝั่ง

ทะเลอันดามันของไทยเมื่อช่วงสิ้นปี 2547 ดังเช่น กระตุ้ 08206 ที่มีสมาชิก เป็นสื่อกลางในการนำ ข่าวสารมาบอกกล่าวในเว็บบอร์ดเจดีย์ดังนี้

"...เนื่องจากอาสาสมัครชุดปัจจุบันจะต้องทยอยกลับหลังจากปฏิบัติภารกิจมาเป็นเวลานาน จึงต้องการอาสาสมัครมารับช่วงต่อ ในภารกิจดังกล่าว เดินทางโดยเครื่องบิน (อยู่ระหว่างติดต่อ) ใน วันจันทร์ที่ 10 มกราคม และกลับในวันศุกร์ 14 มกราคม นี้ และหากใครสามารถอยู่ได้นานกว่านี้ก็แจ้งความประสงค์มาได้"

ข้อความจากกระตุ้ 08206 โดยคุณ : picmee

ตั้งกระตุ้เมื่อวันที่ 7 ม.ค. 2548

จะเห็นได้ว่าสมาชิกในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจดีย์ ได้พยายามสร้างรูปแบบของกิจกรรมมาทำร่วมกัน และเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อสังคม

คำนิยาม ความเชื่อที่มีในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจดีย์

สมาชิกในกระดานคุยกันรู้สึกว่าคุณในกระดานคุยกันเป็นกลุ่มบุคคลที่มีพื้นฐานมาจากความรู้สึกชอบในสิ่งเดียวกัน ซึ่งก็คือวงดนตรีเจดีย์ พวกเขาจะรู้สึกว่าคนที่อยู่ในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจดีย์คือพวกที่ชอบวงดนตรีเจดีย์เหมือนกัน และน่าจะมีแนวโน้มที่จะมีวิถีคิด การมองโลกในลักษณะคล้ายๆ กัน เพราะเพลงของเจดีย์มีลักษณะเฉพาะ คือมีเนื้อหาที่มีมุมมองรับผิดชอบต่อสังคม มองโลกในแง่ของความเป็นจริง ใส่ใจกับรายละเอียดเล็กๆ น้อยๆ รอบตัว เช่น เพลงเทียวละไม ที่มีเนื้อร้องตอนหนึ่งว่า

"...เที่ยงก็กินกัน บ่นมันไปโย คำที่ไหนกินอนที่นั่น ตู้อก็ลืมตา ขึ้นมาดูตะวัน ว่าโลกสร้างสรรค์สวยงามให้เรา บอกให้รู้ ให้ดูความจริง ทั้งคืนเพื่อสู้เช้า ให้เราทั้งเศร้าสุดไส..."

จากเพลงเทียวละไม ในอัลบั้มชุดปรากฏการณ์ฝน

จะเห็นได้ว่าเนื้อเพลงนี้เน้นธรรมชาติ ความเป็นไปของชีวิต และมีปรัชญาแฝงอยู่ หรือในเพลงต้นขบากับคนตาบอดที่กล่าวถึงความงามของดอกไม้ที่คนตาบอด(แต่ใจไม่บอด) สัมผัสถึงความงามนั้นได้

“...สิ่งจะงาม อยู่กับใจ บอดที่ใจ เห็นอย่างไรไม่มีวันงาม โลกจะสวายนั้นสวายไป ตามจิตที่งาม มองโลกสดใสไปในทางดี...”

จากเพลงต้นชบา กับคนตาบอด ในอัลบั้มชุดอื่นๆ อีกมากมาย

ด้วยลักษณะเนื้อหาของเพลงดังที่ยกตัวอย่างมา คนที่ชอบเพลงลักษณะนี้ จึงมีแนวโน้มว่าจะมองโลกในลักษณะเช่นนี้ด้วย คือมีความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคม จึงสร้างค่านิยมในการช่วยเหลือสังคม โดยเฉพาะเด็ก และเยาวชนขึ้นมา เป็นแนวคิดที่มีแบบมาจากสมาชิกวงเฉลียงที่มีการตั้งกองทุนเฉลียงขึ้นมา เพื่อช่วยเหลือกลุ่มสังคมดังกล่าว คนที่เข้ามาในเว็บนี้จึงมองกันและกันว่าเป็นกลุ่มที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และพยายามหากิจกรรมขึ้นมาเพื่อสนับสนุนความรู้สึกดังกล่าว ดังเช่นกระทู้ที่ชวนมาทำกิจกรรมในการอุปการะเด็ก กับโครงการ “ลูกเฉลียง” ดังกล่าวข้างต้น ตลอดจนมีการกล่าวถึงโครงการดังกล่าวเป็นระยะอีกด้วย และในส่วนของสมาชิกคนอื่นๆ ก็ติดตามและให้ความสนใจในกิจกรรมดังกล่าวด้วยเช่นกัน

นอกจากนี้ สมาชิกในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เฉลียง ก็แสดงความรัก เกิดทุน และชื่นชมในสถาบันพระมหากษัตริย์ ดังจะเห็นได้จากกระทู้ 07649 ที่ได้กล่าวถึงความรู้สึกที่ได้มีโอกาสเข้าเฝ้าในหลวง และมีการตอบกระทู้นี้ด้วยการเล่าประสบการณ์ของตัวเองบ้าง ดังความคิดเห็นหนึ่งที่แสดงในเว็บบอร์ด ดังนี้

“พี่เคยได้เข้าไปใกล้ชิดเบื้องพระยุคลบาท ห่างไม่เกินสองเมตร สองครั้งในชีวิต ครั้งหนึ่ง เข้าเฝ้ารับพระราชทานปริญญาบัตร ซึ่งเป็นปีท้าย ๆ แล้วที่เสด็จพระราชดำเนินมาด้วยพระองค์เอง แต่ไม่มีรูปรับปริญญาอย่างคนอื่นเขา เพราะเป็นปีเดียวที่ร้านถ่ายรูปไฟไหม้ ฟิล์มบางส่วนไหม้ไฟ และพี่ก็เป็นคนหนึ่งในพวกบางส่วนนั้น ครั้งที่สอง ไปเที่ยววัดพระแก้ว โดยไม่ทราบว่า วันนี้จะเป็นวันเสด็จพระราชดำเนินทรงเปลี่ยนเครื่องทรงพระแก้วมรกต พอได้รู้ก็รีบไปจองที่นั่งข้างหน้าแถว รอรับเสด็จ มีกล้อง nikon ติดตัวไปด้วย เพื่อไปถ่ายรูปวัดพระแก้ว เมื่อพระองค์ท่านเสด็จพระราชดำเนินมา ใกล้ที่ที่นั่งพับเพียบอยู่ พี่ก็บังอาจยกกล้องขึ้นเพื่อถ่ายพระบรมฉายาลักษณ์ในระยะที่ใกล้มากไม่เกินเมตรครึ่ง แล้วเห็นได้ชัดว่า ทรงหยุดนิ่งเพื่อให้พี่ได้ถ่ายพระองค์ท่าน พี่กดชัตเตอร์ทันที ชนลูกไปด้วยที่รู้สึกได้ว่าท่านทรงหยุดดำเนิน เพื่อให้เราถ่ายชัด ๆ หวังว่าจะเอาพระบรมฉายาลักษณ์ที่ถ่ายเองกับมือใบนี้ ใส่กรอบบูชา ด้วยใจพองโตว่า ถ่ายมากับมือตัวเอง ไปที่ร้านถ่ายรูป เขาบอกว่า ฟิล์มเสีย ถ่ายไม่ติด ดำไปทั้งหมด เหตุเกิด

จากกล่องเสียงในวันนั้น ด้วย นามเตยไม่ทำงาน ไม่ดึงฟิล์มให้เคลื่อนที่
วาสนาไม่มีจริง ๆ "

ร่วมแสดงความคิดเห็นโดยคุณ :พีดี

เมื่อวันที่ 5 ก.ค. 2547

อีกทั้งความที่สมาชิกวงเจ็ลียงแต่ละคน ทำงานในวงการบันเทิง เป็นกลุ่มที่ต้องใช้ความคิด
สร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ จึงมีความเป็นตัวของตัวเอง และเชื่อมั่นในแนวทางของตัวเองสูง แต่ก็
ในขณะเดียวกันก็ยอมรับความเป็นตัวเองของคนอื่นด้วย เมื่อคนที่ชื่นชอบเจ็ลียงเห็นแบบที่เป็น
เช่นนั้น หรือเพราะมีแนวความคิดเช่นนี้อยู่ในตัวอยู่แล้ว เมื่อมารวมตัวกันภายใต้ชื่อยาวเจ็ลียง จึง
แสดงความคิดเห็นของตัวเองอย่างสร้างสรรค์และเสรีตามแบบของเจ็ลียง

4.3 บรรทัดฐานที่ถูกสร้างขึ้นในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจ็ลียง

ในการเข้ามาในเว็บไซต์เจ็ลียงนั้น ไม่มีการกำหนดกฎเกณฑ์เป็นลายลักษณ์อักษรว่าคนที่
เข้ามานั้นจะต้องมีคุณสมบัติอย่างไร รวมถึงไม่มีระบบการสมัครสมาชิก คือเป็นพื้นที่สำหรับทุกคน
อย่างไรก็ดี คนที่สนใจจะเข้ามานั้น ต่างมีพื้นฐานมาจากความชอบผลงานเพลงเจ็ลียง ไม่เช่นนั้นก็
จะไม่เข้าใจบางประเด็นที่คนในเว็บบอร์ดยกขึ้นมาคุย อันเป็นเรื่องเกี่ยวกับแนวคิด เพลงของเจ็ลียง
ตลอดจนชีวิตและผลงานปัจจุบันของสมาชิกวงดนตรีเจ็ลียง และคนที่เกี่ยวข้องกับเจ็ลียง อาทิ กระ
ทุเกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่องใหม่โรง คนที่ไม่รู้เรื่องราวความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในอดีต ก็อาจตีความ
กระทุเหล่านั้นว่า เป็นเพียงกระแสของภาพยนตร์เรื่องนี้ แต่สำหรับคนในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์
เจ็ลียงจะทราบว่า ผู้กำกับหนังเรื่องนี้คือ อธิติสุนทร วิชัยลักษณ์ นั้นเป็นเพื่อนที่เรียนคณะ
สถาปัตยกรรมศาสตร์มาพร้อมๆ กับ ประภาส ชลศรานนท์, นิติพงษ์ ห่อนาค และวัชระ ปาน
เอี่ยม หรือกระทุที่ตั้งว่า "เชือกกล้วย" ก็อาจสร้างความสับสนมึนงงในเรื่องของนัยยะของคำๆ นี้ ซึ่ง
คำว่าเชือกกล้วยนี้มาจาก "เชือกกล้วยมัดต้นกล้วย" ที่เป็นชื่อหนังสือของประภาส ชลศรานนท์ ที่
รวมบทความมาจากคอลัมน์ "คุยกับประภาส" จากหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันอาทิตย์ เป็นต้น

บรรทัดฐานทางสังคม เป็นแนวทางหรือวิถีทางของการกระทำ อันเป็นที่ยอมรับกันทาง
สังคม ตามความคาดหมายของกลุ่ม หรือตามค่านิยมของสังคมนั้นๆ โดยทั่วไปบรรทัดฐานทาง
สังคม มี 3 ประเภท คือ วิถีประชา (Folkways) จารีต (Mores) และกฎหมาย (Law) ในเว็บบอร์ด
ของเว็บไซต์เจ็ลียงมีบรรทัดฐานที่ถูกสร้างขึ้น ดังนี้

วิถีประชาในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจลีง

แนวทางสำหรับการปฏิบัติที่ทุกคนประพฤติปฏิบัติกันโดยทั่วไป จนเกิดเป็นความเคยชิน เป็นปกติวิสัย หรือที่เรียกว่าวิถีประชานั้น ในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจลีงพบบรรทัดฐานประเภทนี้ คือ การใช้นามสมมติ หรือที่เรียกกันเฉพาะว่า “นามจอ” ในการเข้าไปร่วมแสดงความคิดเห็นหรือ ตั้งกระทู้ใหม่ขึ้นมา ซึ่งเป็นการแสดงความเป็นตัวตนของการเป็นคนที่อยู่ในเว็บบอร์ดของ เว็บไซต์เจลีง เมื่อมีใครที่ไม่ยอมลงชื่อในการแสดงความคิดเห็นที่แสดงความขัดแย้ง ก็จะถูกคนอื่นตำหนิ

จารีตในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจลีง

จารีตเป็นแบบแผนความประพฤติที่ถือว่ามีความสำคัญกว่าวิถีประชา เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับสวัสดิภาพ หรือความดีความชั่ว และมักจะมีความเกี่ยวข้องกับทางศาสนา ในช่วงที่ ทำการศึกษา พบว่า มีคนละเมิดบรรทัดฐานในข้อนี้ คือ มีการลึงค์กระทู้ที่อยู่ในเว็บบอร์ดของ เว็บไซต์เจลีงไปปรากฏที่เว็บบอร์ดอื่น ทำให้เจ้าของกระทู้นั้นได้รับความเดือดร้อน นับเป็นการ กระทำที่ผิดจารีตในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจลีง ดังข้อความจากกระทู้ 07576

“เดิมทีคิดว่าที่นี่เป็นที่ที่มีแต่คนใจบริสุทธิ์ และเป็นมิตรต่อข้าพเจ้า เป็นสังคมเล็กๆ ที่เลื้ออาหารกัน บัดนี้ได้พบว่า มีบุคคลแปลกปลอม (หรือไม่แปลกปลอมก็ไม่อาจ ทราบได้ เนื่องจากไม่แสดงตัว) ใช้ความเป็นอินเตอร์เน็ตพรางตัวแล้วให้ร้ายแก่ ข้าพเจ้าและลูกสาวอายุไม่ครบสามขวบปี ซึ่งเป็นการกระทำที่ข้าพเจ้ารับไม่ได้ ทั้ง รับไม่ได้กับการถูกด่าพรีในที่แจ้ง และรับไม่ได้กับความไม่เป็นมนุษย์ คือการสวม หน้ากากตัวเองแล้วให้ร้ายผู้อื่นที่อยู่ในที่แจ้ง สุดท้ายคือรับไม่ได้กับการจาบจ้วง ไปถึงเด็กหญิงที่อยู่ในวัยทารกจึงขอเรียนให้ทราบทั่วกันว่า ข้าพเจ้าจักไม่ขอเข้ามาในเว็บไซด์แห่งนี้อีก ไม่ขอพอลูกสาวเข้ามาให้ถูกคนชี้ขลาดที่หลบอยู่หลัง เว็บไซด์ทำร้ายด้วยวาจา ซึ่งทำร้ายจิตใจข้าพเจ้ามากขอขอบคุณน้องทิพย์ที่ จัดการลบข้อความชั่วร้ายดังกล่าวนั้นออกไป แต่ไม่อาจจะทำให้ข้าพเจ้ารู้สึก ปลอดภัยในการจะพาลูกสาวมาอวดในเว็บไซด์แห่งนี้อีก...”

ข้าพเจ้าจักขอระงับการเข้ามาในเว็บไซด์แห่งนี้ จนกว่าจะรู้สึกได้ว่า ที่นี่เป็นบ้าน แห่งหนึ่งที่อยู่แล้วรู้สึกปลอดภัย...”

โดยคุณ :นิติพงษ์ ห่อนาค
เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2547

การกระทำที่ละเมิดผู้อื่นในเว็บบอร์ด ไม่ว่าจะในระดับใด ก็จะได้รับผลกระทบจากสมาชิกที่อยู่เว็บบอร์ดนั้นๆ เช่นเดียวกับชุมชนอื่นๆ และในกรณีนี้ ก็มีปฏิกิริยาตอบโต้จากสมาชิก ดังข้อความที่แสดงความคิดเห็นในกระทู้นี้

“มีคนเอาลิงค์กระทู้ตั้งเมไปอ้างไว้ในเว็บผู้จัดการ เพื่อจะบอกว่าที่ได้อยู่ที่นี่ พวกเราเมล์หาเว็บผู้จัดการให้ช่วยลบลิงค์นั้นออก หวังว่าเขาจะลบให้ พงษ์นี้พีก็คงมาช่วยเช็ค ip สวว่าข้อความนั้นมาจากไหน คงไม่ใช่ที่ไม่มีใครรู้ว่าใครเป็นคนทำเรื่องระบบปริจิสเตอร์ ยังคิดหนักอยู่เหมือนกัน ว่าการสร้างกำแพงลอคอินมันจะทำให้บ้านนี้ปลอดภัยได้จริงหรือเปล่า ระบบป้องกันและกฎเหล็กของ pantip ที่ว่าแน่ยังเอาไม่อยู่ ระเบียบที่เปิดรับลมเย็น ก็ต้องมีแมงหวี่แมงวันบ้างเป็นธรรมดา ...จะมีที่ไหนปลอดภัยร้อยเปอร์เซ็นต์ ช่วงนี้พีตีคังเหนียว นอนพักเสียบๆในบ้านก่อนก็ได้เนะ เดียวพวกหนูพ่นตีสตีที่ก่อน

โดยคุณ :ทีฯ

แสดงความคิดเห็นเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2547

“เป็นเหตุการณ์ที่น่าเศร้า และน่าโมโหมากเลยที่เกิดขึ้นในบ้านหลังนี้ พีตั้งใจเย็นๆ นะคะ บ้านหลังนี้ไม่ยอมให้ใครมารังแกคนที่อาศัยอยู่ในนี้แน่ะ Register อาจทำให้ป้องกันไม่ได้ทั้งหมด แต่อาจทำให้เรารู้ตัว หรือ เป็นด่านหน้าก็ได้เนะ DDT เดียวนี้ไม่ค่อยแรงแล้ว เอาใช้หวัดนกไปปล่อยใส่เลย”

โดยคุณ :Amis

แสดงความคิดเห็นเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2547

เห็นได้ว่า ในชุมชนบนอินเทอร์เน็ต เช่นเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจลีง ก็มีจารีตที่เป็นบรรทัดฐานภายในชุมชนด้วยเช่นกัน และคนที่ละเมิดก็จะได้รับปฏิกิริยาตอบโต้จากสมาชิก ด้วยการขับให้ออกไปจากชุมชนเลยทีเดียว

กฎหมายในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจลีง

แม้กฎหมายส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นลายลักษณ์อักษร แต่สำหรับในเว็บบอร์ดของแต่ละเว็บไซต์ รวมถึงเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจลีง เป็นชุมชน , สังคมใหม่ที่เกิดขึ้นมาในระยะเวลาไม่นาน จึงไม่มีกำหนดชัดเจนถึงบรรทัดฐานดังกล่าว อย่างไรก็ตามถ้าหากจะมีการละเมิดบรรทัดฐานในข้อนี้ กฎที่ยอมรับโดยทั่วกันคือ การลบกระทู้ต่างๆ ออกไป

4.4 รูปแบบของปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลีย

การปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกกระดานคุยกัน ผ่านเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลีย มีลักษณะการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่ได้พบเจอกันจริงๆ เป็นการเจอกันผ่านตัวหนังสือในกระดานเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลีย และที่มีทั้งการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ตามประเด็นที่มีคนตั้งไว้ หรือเป็นคนเปิดประเด็นใหม่เสียเอง และจากการปฏิสัมพันธ์กันผ่านเกม โดยในช่วงที่ทำการศึกษานั้น มีการเล่นเกมเกิดขึ้นบนเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลีย 2 ครั้ง คือ เกมรู้เช่นเห็นชาติ และนอกขานเกม อย่างไรก็ตามก็มีการปฏิสังสรรค์กันบนเว็บบอร์ดก็นำมาซึ่งการนัดเจอกันในโลกจริงของเหล่าสมาชิก เพราะเมื่อรู้จักและเกิดความคุ้นเคยกันในโลกของตัวหนังสือบนเว็บบอร์ดแล้ว ก็เกิดความต้องการที่จะพบปะกันในโลกจริงๆ ซึ่งมีการนัดเจอกันผ่านเว็บบอร์ดมาแล้ว 17 ครั้ง ดังที่กล่าวถึงในประวัติของเว็บไซต์ข้างต้น โดยเรียกว่า “Meeting”

การปฏิสังสรรค์กันบนเว็บบอร์ดของเหล่าสมาชิกผ่านเกมนั้น เพื่อให้เห็นลักษณะของการปฏิสังสรรค์กันดังกล่าวว่าเป็นเช่นไร ผู้วิจัยจะกล่าวถึงเกมทั้ง 2 เกม คร่าวๆ ดังต่อไปนี้

นอกขานเกม

เป็นเกมที่เล่นกันในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลีย เป็นการต่อเพลงโดยกำหนดตัวอักษรต้องห้ามไว้ ว่าห้ามปรากฏในท่อนที่นำมาตอบ เช่น อักษรต้องห้าม ง. ู และ สระอี อ ก ษ ร ตัวต่อไป คือ ด. เด็ก เกมนี้ไม่มีการสมัครเล่นเกม ใครตอบได้ก็จะเข้าไปตอบเลย เช่นคำตอบที่ยกมาดังต่อไปนี้

“ดอกอะไร ทัดไว้เหนือหู ฉันอยากจะรู้ว่าดอกไม้มัน”

เพลง : (ชื่อเพลงอะไรหว่า ได้ยินแต่เด็กๆ)

โดยคุณ : ตุ๊ก

ตอบกระทู้เมื่อ 30 มกราคม 2548

“โน่นแน่นอนเขาครูจ๊ก จ๊กกรุนกมันเฝ้าภูหาขุมมัน

เพลงคุณ เขาครูรัก (ไม่ค่อยมั่นใจว่าสะกดเนื้อเพลงถูก)

โดยคุณ : ตุ๊ก

ตอบกระทู้เมื่อ 30 มกราคม 2548

“ไม่เคยคิดเลยจะเจอ วันต้องเจอกับเธอแล้วฉันได้รู้”

เพลง : เก็บไว้...ไม่เคยห่าง ศิลปิน : สบชัย ไกรยูรเสน อัลบั้ม : FATBOY

โดยคุณ : ตุ๊ก

ตอบกระทู้เมื่อ 30 มกราคม 2548

กิจกรรมที่มีในเว็บบอร์ดนั้น ทำให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็น ความสนใจ ตลอดจนความเป็นตัวของตัวเองออกมา เช่นในนอกรางวัล เกม ซึ่งเป็นการต่อเพลง เห็นได้ว่า การที่คิดเกมนี้ขึ้นมาเล่นนั้น แสดงให้เห็นภาพของสมาชิกที่มีความสนใจในเรื่องของเพลง ซึ่งเว็บไซต์เจเลียเองก็เป็นเว็บไซต์ที่เกี่ยวกับวงดนตรี เกี่ยวกับเพลงอยู่แล้ว แต่เพลงที่สมาชิกรับมาตอบนั้น ไม่ใช่เฉพาะเพลงของเจเลียเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงบทเพลงของนักร้องคนอื่น ๆ ด้วย โดยเพลงส่วนใหญ่ไม่ใช่เพลงใหม่ที่เกิดขึ้นมาภายในปีสองปี เพลงเหล่านั้นเป็นเพลงในรุ่นที่ไม่ห่างจากเพลงของเจเลียมากนัก เช่น เพลงของอิทธิ พลางกูร , อริสมันต์ พงษ์เรืองรอง หรือพุ่มพวง ดวงจันทร์ กล่าวได้ว่าสมาชิกที่เข้าเว็บไซต์เจเลียเป็นกลุ่มที่มีความสนใจเกี่ยวกับเพลงที่ไม่เฉพาะแต่เพลงของเจเลียเท่านั้น และนอกจากนี้จากเกมรู้เช่นเห็นชาติ ที่มีการตั้งคำถามเกี่ยวกับสมาชิกในเว็บบอร์ดแล้วให้คนอื่น ๆ มาตอบว่า ถ้ามีสถานการณ์นี้เกิดขึ้น สมาชิกคนที่ถูกยกขึ้นมาเป็นโจทย์นั้นจะทำอย่างไร เกมนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ว่า สมาชิกน่าจะมีความรู้จักกันในระดับหนึ่ง พอที่จะรู้ว่าคนๆ นั้นเป็นอย่างไร และจากการตอบคำถาม สมาชิกคนอื่น ๆ ก็ต้องคาดเดาว่าเป็นสำนวนของใคร หรือความคิดเช่นนี้น่าจะเป็นของสมาชิกคนใดกันด้วย

เกมที่สองที่เล่นกันในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลียในช่วงที่ทำการวิจัยอยู่คือ “เกมออนบอร์ดประเพณี รู้เช่นเห็นชาติ” มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เกมออนบอร์ดประเพณี รู้เช่นเห็นชาติ

เกมออนบอร์ดประเพณี รู้เช่นเห็นชาติ มีขึ้นในช่วงเดือนมิถุนายน – เดือนกรกฎาคม 2547 โดยมีกระทู้คำถามรวม 40 คำถาม ไม่รวมการรับสมัครและกระทู้อธิบายวิธีเล่นวิธีเล่น ซึ่งกรรมการจะทยอยตั้งกระทู้ เพื่อถามว่า ปรีศนีย์ x จะเลือกปฏิบัติเช่นไร ในเหตุการณ์ y ผู้สมัครเล่นเกมแต่ละคน จะมีสถานะเป็นทั้งปรีศนีย์ และผู้ตอบคำถาม (โดยจะใช้นามจอบปลอมในการตอบคำถาม) กรรมการจะตั้งกระทู้ถามไปเรื่อยๆ จนกว่าผู้เล่นจะได้เป็นปรีศนีย์ครบทุกคน ซึ่งภายใน 1 วัน กรรมการอาจจะตั้งหลายกระทู้ก็ได้ ผู้ร่วมเล่นเกมทุกคน มีเวลาตอบกระทู้ 3 วัน นับจากเวลาตั้งกระทู้ ปรีศนีย์ประจำกระทู้ต้องมาตรวจให้คะแนนแก่ผู้ตอบภายใน 2 วัน นับจากหมดเวลาตอบกระทู้ การให้คะแนน ปรีศนีย์จะให้คะแนนยังไงก็ได้ หากผู้ตอบมาตอบกระทู้ทันเวลา(2

วัน) ปรีศนีย์สามารถให้คะแนนผู้ตอบได้ใน 3 ระดับ คือ 0 หรือ 5 หรือ 10 คะแนน การหักคะแนน เป็นหน้าที่ของกรรมการ โดยกรรมการจะคอยคิดคะแนนให้เป็นระยะๆ ผู้เล่นก็ต้องคิดคะแนนของตัวเองเป็นระยะๆเหมือนกัน (ถ้าคิดคะแนนผิดจะได้ประท้วงทันที) จบเกม ผู้ที่มีคะแนนสะสมมากที่สุด(หรือที่เรียกว่ารู้เช่นเห็นชาติมากที่สุด)จะเป็นผู้ชนะของเกม โดยจะเฉลยในมีตติ้ง

กระตุ้เกมรู้เช่นเห็นชาติ มีสมาชิกร่วมเล่นเกมจำนวน 41 คน โดยในการตอบคำถาม แต่ละคนจะใช้คำพูดที่มีลักษณะเฉพาะของตัวเอง เช่น จากกระตุ้ 07749 กับคำถามที่ว่าถ้า Picmee ต้องโดนโทษประหารชีวิต Picmee จะเลือกตายแบบใด ตัวอย่างคำตอบมีดังนี้

“ถ้าพี่ปิ๊กเลือกได้ พี่ปิ๊กคงเลือกตายแบบสุชสำราญ เพราะพี่ปิ๊กเป็นคนร่าเริง เป็นพวกลัทธิสุนิยม (ว่าไปนั่น หุหุ) ฉะนั้น ฟายด์ขอเดานะฮะ ว่าพี่ปิ๊กคงจะเลือกที่จะโดนประหารแบบว่า กินเหล้าเมา แล้วกลับไปแบบไม่ฟื้นขึ้นมาอีกเลย คงจะดีใช้ไหมฮับพี่ปิ๊ก ฮีฮี ว่าแต่มันมีวิธีประหารแบบนี้ป่าวอะเนี่ย”

โดยคุณ : finding...peepo

ตอบกระตุ้เมื่อ 1 สิงหาคม 2547

“เอาแบบเหมือนพระอภัยงาบเป่าปี่ แต่นี้เอาพี่ไก่เป่าแซก เป่าให้หลับ ให้สลบ ให้หัวใจวายตายไปกับเสียงแซกของ Mr. Saxman”

โดยคุณ : สาวสองพันปี

ตอบกระตุ้เมื่อ 1 สิงหาคม 2547

“Picmee จะเลือกตายแบบ....ค่อยๆหายใจไปเรื่อยๆ จนกว่าจะหมดลมเองตามธรรมชาติ”

โดยคุณ : การเดินทางพันลี้ฯ

ตอบกระตุ้เมื่อ 1 สิงหาคม 2547

จากตัวอย่างคำตอบที่ยกมา สะท้อนให้เห็นว่า คนในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจลียมี่ความสัมพันธ์กันค่อนข้างเป็นกันเอง มีความรู้จักตัวตนซึ่งกันและกัน เห็นได้จากการตอบคำถามในลักษณะที่ให้นิยามถึงบุคคลที่เป็นโจทย์ได้

กระตุ้เกมดังกล่าว ทำให้คนในเว็บบอร์ดมีการปฏิสัมพันธ์กันบ่อยขึ้น เพราะในช่วงเวลาที่มีการเล่นเกม นั้น สมาชิกจะกระตือรือร้นในการเข้าเว็บบอร์ดมากกว่าในช่วงเวลาปกติ เกมที่จัดขึ้นมาในแต่ละครั้งจึงเป็นเสมือนการกระตุ้นความสัมพันธ์ของคนในเว็บ และสร้างสีสันให้เว็บได้

เป็นอย่างดี ส่วนในแง่ของเนื้อหาของเกมนั้นก็จะสร้างสรรค์วิธีการเล่นเกมที่มีลักษณะเฉพาะขึ้นมา ทั้งในด้านของการใช้คำที่ปรากฏอยู่ในเกม และวิธีคิดที่สื่อสารออกมา

จากกระทุบบนอินเทอร์เน็ต ได้นำมาสู่การปฏิสังสรรค์กันในโลกจริง ในช่วงทำการวิจัยพบว่า จากการเล่นเกม “รู้เช่นเห็นชาติ” บนเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลียง ได้นำมาสู่การนัดปฏิสังสรรค์กันในโลกจริง คือ “Meeting รู้เช่นเห็นชาติ” ณ ร้านสตาร์เพลส ขอยางน้ำ และจากกระทุ “ลูกเหลียง” บนเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลียง ได้นำมาสู่การนัดปฏิสังสรรค์กันในโลกจริง กับ “Finding Father Meeting : หาพ่อให้ลูกเหลียง” ณ ร้านสวนกุหลาบ ซ.พหลโยธิน 5 เห็นได้ว่า จากกิจกรรมที่มีอยู่บนเว็บบอร์ด ได้สร้างการปฏิสังสรรค์กันของคนที่อยู่在那นั้น และนำมาซึ่งการปฏิสังสรรค์กันในโลกจริง

ความสัมพันธ์บนเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลียง กับการพบปะกันในโลกจริง

เมื่อแรกเริ่มของความสัมพันธ์เกิดขึ้นบนหน้าจอกอมพิวเตอร์ ไม่ได้เจอตัวกันจริงๆ สมาชิกจึงแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี เรียกได้ว่าเป็นตัวเองได้อย่างเต็มที่ และเมื่อเลือกที่จะเจอสมาชิกคนอื่นๆ ในโลกจริง สมาชิกคนอื่นๆ ก็จะมีมาก่อนแล้วว่าแต่ละคนมีลักษณะอย่างไร จึงไม่ต้องเสแสร้งเพื่อให้เกิดความประทับใจแก่บุคคลอื่น

การ Meeting ของสมาชิกในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลียงเป็นอีกรูปแบบความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นอันเป็นผลมาจากการสื่อสารผ่านเว็บ คือเมื่อเรียนรู้กันและกันผ่านตัวอักษรแล้วก็มีความต้องการอยากพบปะตัวจริงของคนที่เราเคยติดต่อผ่านระบบอินเทอร์เน็ต คนที่อยู่ในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลียงไม่ได้มีความต้องการที่จะปกปิดตัวเอง เห็นได้จากความกระตือรือร้น และยินดีที่มีการนัด Meeting ในแต่ละครั้ง โดยการ Meeting ของคนในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลียง กระทำโดยมีเว็บบอร์ดเป็นที่ในการติดต่อสื่อสารในการนำมาซึ่งความสัมพันธ์ในรูปแบบอื่นๆ เป็นการพัฒนาความสัมพันธ์อย่างหนึ่งของคนในชุมชน

ในช่วงที่ผู้วิจัยได้เข้าไปทำการศึกษา มีการนัด “Meeting” กัน 2 ครั้ง คือ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2547 “Meeting รู้เช่นเห็นชาติ” ณ ร้านสตาร์เพลส ข.ยางน้ำ และในวันที่ 30 มกราคม 2548 กับ “Finding Fathers Meeting : มีตตั้งหาพ่อ..ให้ลูกเหลียง” ณ ร้านสวนกุหลาบ ซ.พหลโยธิน 5

เมื่อผู้วิจัยได้พบเจอตัวจริงๆ ของสมาชิกในการมีตตั้ง แต่ละคนก็จะเป็นคนที่มีทัศนคติความคิด และบุคลิกตามตัวหนังสือที่สื่อออกมา คือจะเป็นคนที่มีบุคลิกชัดเจนว่าเป็นเช่นไร ทั้งที่อยู่ในเว็บบอร์ด และตัวจริงๆ กล่าวได้ว่าทัศนคติที่มีอยู่ในเว็บบอร์ดนั้น เป็นสิ่งที่สะท้อนตัวตนของ

เหล่าสมาชิก และความเป็นคนที่มีทักษะ วิธีคิดอย่างไรก็สะท้อนออกมาในเว็บบอร์ดด้วยเช่นกัน ในระดับความสัมพันธ์ของสมาชิกนั้น จากเว็บบอร์ดเป็นเพียงส่วนหนึ่งของความสัมพันธ์ที่เหล่าสมาชิกมีต่อกัน พวกที่อยู่ในเว็บบอร์ดมานานๆ พวกเขาจะมีช่องทางในการติดต่อสื่อสารอื่นๆ ด้วย เช่น โทรศัพท์คุยกัน หรือนัดเจอกันเอง โดยไม่ผ่านเว็บบอร์ดที่มี นับเป็นความสัมพันธ์ส่วนตัวที่เป็นผลมาจากการทำความรู้จักและพัฒนาความสัมพันธ์กันในเว็บบอร์ด

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเห็นว่าเพื่อนในเว็บบอร์ดกับเพื่อนในสังคมจริงไม่ต่างกัน ให้ความรู้สึกว่าเป็นเพื่อนเหมือนกัน เพื่อนที่รู้จักในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจลียงนั้นแต่ละคนแม้จะมีนิสัยส่วนตัวแตกต่างกัน แต่ก็ไม่เคยรู้สึกว่าแต่ละคนเสแสร้ง หรือใส่หน้ากากเข้าหากัน คือใครเป็นอย่างไรก็แสดงออกอย่างนั้น เป็นตัวของตัวเอง แต่ในแง่มุมที่มีความชอบวงดนตรีเจลียง แล้วมาเจอคนที่ชอบในสิ่งเดียวกัน การชอบอะไรเหมือนกัน หล่อหลอมให้มุมมองและแนวคิดของแต่ละคนในกลุ่มสมาชิกไม่เหมือนที่อื่น ตลอดจนสังคมที่อยู่ในเว็บบอร์ดและในโลกจริงของเหล่าสมาชิกที่มีต่อกัน ก็ไม่ได้แตกต่างกันมาก ในเว็บบอร์ดจะเป็นส่วนหนึ่งของสัมพันธ์บนโลกจริง แต่สังคมในเว็บบอร์ดก็เป็นจุดเริ่มต้นของความสัมพันธ์ในโลกจริง คือสำหรับสมาชิกแล้วไม่ได้คิดว่าในโลกชุมชนบนอินเทอร์เน็ตของเว็บไซต์เจลียงจะต้องเสแสร้งตัวเอง หรือปิดบังความเป็นตัวเอง เป็นอย่างไรก็แสดงตัวเองออกมา เพียงแต่อาจจะเพียงบางแง่มุม ไม่ใช่ทุกมิติ หรือครอบคลุมในทุกด้านของตัวเอง แต่กระนั้นแม้แต่ในความสัมพันธ์กันในโลกจริงก็มีขอบเขตในการแสดงตัวตนอยู่เช่นกัน

รูปแบบและสาระที่สื่อสารบนเว็บ

การสื่อสารบนเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจลียงนั้น มีในลักษณะที่ว่า สมาชิกคนใดมีปัญหาสงสัยเรื่องใด อยากระบายความรู้สึกในเรื่องใด หรืออยากเปิดประเด็นในการสนทนาเรื่องใด ก็จะไปตั้งหัวข้อหรือที่เรียกว่ากระทู้ในเว็บบอร์ด สมาชิกคนอื่นๆ ก็จะเข้ามาตอบในกระทู้นั้นๆ จากผลการวิจัย พบว่า เนื้อหาสาระในการตั้งกระทู้บนเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจลียงเพื่อเปิดประเด็นในการสื่อสาร จำแนกได้เป็น 6 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ 1) เป็นกระทู้ที่ประชาสัมพันธ์ และบอกกล่าวเรื่องราวต่างๆ 2) ชวนไปเที่ยว หรือไปงานต่างๆ 3) เล่าและระบายเรื่องราวต่างๆ 4) ขอความช่วยเหลือ 5) เล่นเกม และ 6) นัดมีพดิ่ง

นอกจากนี้ยังกล่าวได้ว่าคนในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจลียงมีความเสียสละและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เพื่อคนอื่น เห็นได้จากการเกิดคลื่นยักษ์สึนามิถล่มชายฝั่งทะเลอันดามันของไทย ก็ได้มีการตั้งกระทู้เป็นศูนย์กลางขอรับความช่วยเหลือ ตลอดจนประชาสัมพันธ์ในการรับอาสาสมัครลงไปช่วยเหลือในท้องที่ที่ได้รับความเสียหาย

กล่าวได้ว่าการสื่อสารบนเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลียมนั้น จะเป็นการสื่อสารที่ลึก คือเป็นการแสดงความคิดเห็นในแต่ละเรื่อง แต่ละประเด็น ขณะที่ในการสื่อสารกันในโลกจริงนั้นจะเป็นในลักษณะกว้าง คือมีประเด็นในการสื่อสารที่หลากหลาย และมีลักษณะที่ลึกในเรื่องของความสัมพันธ์ ที่จะเห็นได้มากกว่าการแสดงทัศนะ คือในเรื่องของลักษณะนิสัย การกระทำที่ไม่ได้แสดงผ่านการพูด การสนทนา ดังนั้นการสื่อสารกันของคนในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลียมทั้งที่อยู่ในเว็บบอร์ด และเกี่ยวโยงมาถึงโลกจริง จึงเป็นการเพิ่มความสัมพันธ์ซึ่งกัน

4.5 การจัดระเบียบทางสังคมในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลียม

เมื่อเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลียมมีสมาชิกเข้ามาอยู่ร่วมกัน เพื่อให้การอยู่ร่วมกันนั้นไม่ก่อให้เกิดปัญหา ต้องมีการจัดระเบียบทางสังคมขึ้น ซึ่งในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลียม ได้สร้างแนวทางหรือวิถีทางของการกระทำ หรือความประพฤติเฉพาะอย่าง ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทางสังคม ตามความค่านิยมของกลุ่ม หรือตามค่านิยมของสังคมนั้นๆ แนวทางสำหรับการปฏิบัติที่ทุกคนประพฤติปฏิบัติกันโดยทั่วไป จนเกิดเป็นความเคยชิน เป็นปกติวิสัย ซึ่งหากบุคคลใดละเมิดฝ่าฝืนก็ไม่ได้รับโทษรุนแรง มีแต่เพียงการตำหนิ นินทา หัวเราะเยาะ เป็นต้น

การรวมตัวกันของบุคคลในเว็บไซต์เจเลียมนั้นมีรูปแบบของการจัดระเบียบทางสังคมตามแนวทางหรือวิถีทางของการกระทำ หรือความประพฤติเฉพาะอย่าง ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันภายในเว็บไซต์ เป็นการจัดระเบียบทางสังคมโดยอาศัยบรรทัดฐานทางสังคม และเนื่องด้วยในแต่ละเว็บไซต์ซึ่งหมายรวมถึงเว็บไซต์เจเลียมด้วยเช่นกัน การแสดงความคิดเห็นต่างๆ ในเว็บบอร์ดเป็นไปโดยเสรี ไม่มีการควบคุม การที่สมาชิกในชุมชนเสมือนจริงแห่งนี้จะอยู่ร่วมกันโดยไม่เกิดปัญหาได้นั้นก็จะต้องมีการจัดระเบียบทางสังคมในเว็บบอร์ดขึ้น เห็นได้จากการตกลงร่วมกันในการใช้ภาษาที่สุภาพ เรื่องราวต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในกระดานคุยกัน(เว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลียม) ก็จะไม่ก่อความเดือดร้อนให้สมาชิกคนอื่นๆ ตลอดจนไม่กล่าวถึงเว็บไซต์อื่นในทางไม่ดี ต่างๆ เหล่านี้ถือได้ว่าการจัดระเบียบทางสังคมในเว็บบอร์ดเจเลียมได้เกิดขึ้นแล้ว ทำให้เว็บไซต์เจเลียมสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีระเบียบ

การจัดช่วงชั้นทางสังคมบนเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลียม

สมาชิกที่อยู่ในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลียม ประกอบไปด้วยสมาชิกบางคนของวงดนตรีเจเลียม คนที่เข้ามาเว็บบอร์ดที่มีทั้งรุ่นเก่า และคนที่เข้ามาในเว็บบอร์ดรุ่นหลัง ลักษณะ

ความสัมพันธ์จะแตกต่างกัน คือถ้าเป็นสมาชิกของวงดนตรีเจเลียง เข้ามาจะอยู่ในลักษณะที่มีอิทธิพลต่อสมาชิกคนอื่น ๆ สมาชิกไม่ว่ารุ่นเก่าหรือรุ่นใหม่จะให้ความเคารพ และนับถือ แต่ถ้าเป็นพวกสมาชิกด้วยกันความสัมพันธ์ก็จะมีลักษณะเป็นกันเองมากขึ้น พวกรุ่นเก่าด้วยกัน ก็จะมีค่านิยมแน่นแฟ้นกันมากกว่ากับพวกที่เข้ามาใหม่ ด้วยเหตุที่จะรู้จักและเคยพบเจอกันมาในระยะเวลาหนึ่ง จึงเห็นว่าใครมีบุคลิกลักษณะอย่างไร ชอบหรือสนใจอะไร ก็จะมีการกระเข้าเหย้าหยั่งกันในเว็บบอร์ด ส่วนพวกที่เข้ามาใหม่ก็จะยังคงไม่ค่อยกล้าแสดงความเป็นตัวเองมากนัก ทั้งภาษาที่ใช้ก็จะมีลักษณะที่เป็นทางการมากกว่า

สมาชิกวงดนตรีเจเลียงที่เข้ามาบ่อยๆ คือ วัชรระ ปานเอี่ยม และ นิติพงษ์ ห่อนาค นอกนั้นก็เข้ามาตามโอกาส เช่น ช่วงปีใหม่ สงกรานต์ และเข้ามาตอบกระทู้ที่มีสมาชิกตั้งขึ้นเพื่ออวยพรวันเกิดให้ เมื่อมีกระทู้เหล่านี้ขึ้นมา จำนวนคนที่เข้าไปแสดงความคิดเห็นจะมีจำนวนมากกว่ากระทู้ทั่วไปอย่างเห็นได้ชัด

สมาชิกที่อยู่มาตั้งแต่รุ่นแรกๆ จะอยู่ในเว็บบอร์ดโดยมีลักษณะเหมือนเป็นเจ้าของบ้าน คือคอยดูแล และแสดงท่าทีว่าคอยควบคุมอยู่ห่างๆ และมีการแบ่งงานกันทำ คือ หน้าที่ในการเป็นกรรมการชมรมคนสนิทซิดเจเลียง ที่สมาชิกในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลียงตั้งขึ้นมา เพื่อดำเนินกิจกรรม ทั้งที่อยู่บนเว็บบอร์ด และที่มีอยู่ในโลกจริง นอกจากนี้ก็จะคอยสอดส่องดูแลไม่ให้มีการตั้งกระทู้ที่อาจนำมาซึ่งความขัดแย้ง หรือกระทู้ที่อาจกระทบต่อความสัมพันธ์ของสมาชิกในเว็บบอร์ด เพราะในเว็บบอร์ดของเว็บไซต์เจเลียงเป็นเว็บบอร์ดที่เปิดให้คนเข้ามาอ่านและแสดงความคิดเห็นได้โดยเสรี ตลอดจนสามารถตั้งกระทู้ได้อย่างเสรีด้วย บางครั้งก็มีการตั้งกระทู้โฆษณาขายสินค้า เหล่าสมาชิกก็จะแจ้งคนที่คอยดูแลให้ลบกระทู้นั้นทิ้งไป เช่น จากกระทู้ 07555 แล้วข้ามไปกระทู้ 07558 และกระทู้ถัดไป คือ 07761 เหตุที่ตัวเลขกระทู้ข้ามไปนั้น เป็นเพราะได้มีการลบกระทู้ที่ไม่พึงประสงค์ออกไป